

Husvéfi szám **Ára 20 fillér.**

Ingyenfűzet: „A kiállítások, állatdíjazások oktató hatása és jelentősége“.

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. sz.
(„Falú“ Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: FŐMUNKATÁRS:
MESKÓ PÁL. SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetés díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádólás gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együltt.
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 13. szám.

Vasárnap, március 31.

Ne féljete!

— *Irta: Schandl Károly dr.* —

Krisztust keresztrefeszítése után eltemették s harmadnapra halottaiból föltámad. Ezt mondja a keresztény hitvallás. Tanítványairól pedig azt jegyzi föl az Írás, hogy a Mester keresztthalála után megfélemlítve, csak titokban jöttek össze s imádkoztak. A megalázó keresztthalál után jött a megdicsőülés: a föltámadás. A zsidók terrorja által megfélemlített tanítványok még nem is értesültek a nagy dicsőség-

ről, mikor Emmausba menet két tanítványnak Krisztus megjelent s látva azoknak ijedelmét, így szólt hozzájuk: „Ne féljete! Én vagyok!“

Krisztus szavai örökké hangzanak azok felé, akik az igaz ügyet szolgálják. Ne féljete! Bizzatok az eszme győzelmében, mert Krisztus velünk van. Hunyadi János vitézei, mikor a török ellen csatába rohantak, csatakiáltásukban is erre hivatkoztak. A

Feltámadási körmenet a magyar falun.

kuruc szabadságharcokban és a negyvennyolcas időkben is a krisztusi hit volt a küzködő magyarság erőssége. Valahányszor földresujtott bennünket az igazságtalan sors, mindig a krisztusi föltámadás gondolata adott erőt az új küzdelemhez.

Krisztus föltámadása a kereszténység diadalát jelenti. Ez a nap az, amikor az Istenember a maga nagy művét — a megváltást — befejezte. Hiába volt a farizeusok és vámosok minden gonoszsága. Hiába tört ellene a gyilkos Heródes és a zsidók gyűlölete. Az igazságot nem lehetett soká keresztre feszíteni.

A kereszténység nagy ünnepe, mely a feltámadás dicsőségét jelképezi, arra az időre esik, amikor a természet újraébred. A téli hideget rügyfakasztó napsugár cseréli fel s az emberek ujult kedvvel látanak munkához világszerte. A feltámadásba vetett hit a gyarló ember vigasztalása a kálváriás szenvedések közepette. A paradicsomi bünbeesés óta Krisztus hite feltámadással vigasztalja az emberiséget. A keresztény hitnek ez a nagyszerű gondolata századokon át sokszor szolgált vigasztalásul nemzeteknek és társadalmaknak is. Sajnos, nem kell messze mennünk, ha kálváriás nemzetet keressünk. Muhi és Mohács után Trianonban feszítették keresztre újból a magyar nemzetet. Mikor a husvét közeledik, minden magyar lelkében erősödik a hit, hogy a trianoni golgota után is lesz feltámadás.

Mikor Krisztust a Golgotán keresztrefeszítették, az apostolok és tanítványai — bár megfélemlítették — nem széledtek szét. Készültek a nagy munkára, hogy Krisztus hitét az egész világon terjesszék. Trianon után lesz feltámadás, mert a világtörténelem is ismeri az isteni igazságot. Ezt a feltámadást azonban részben magunknak kell előkészíteni. Nekünk kell mindent megtenni a feltámadás előkészítése céljából, akik hiszünk Magyarország feltámadásában.

A nagy tél után elérkezett a tavaszi munka ideje. A falu népét s az egész földművelő polgárságot szervezzük meg a nagy munkára, mely a feltámadáshoz vezet. Minden faluban és városban legyen szervezete a „Falu” Országos Földmivesszövetségnek s mellette és vele szoros személyi kapcsolatban a hitelszövetkezet s a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek. A vörös vakondok megint megkezdték bomlasztó furásaikat. De ne féljünk! Az igazság velünk van. Egyszerű mederben induljon a társadalmi és szövetkezeti munka. A falut, a föld népét és vele az országot talpra kell állítani.

Olyan szervezetben kell egyesülnünk a Faluszövetség és vele a szövetkezetek kereteiben, hogy ne csupán a kártevők és uszorások sisera hadát verjük vissza, hanem a magyar nép jogos politikai és gazdasági vágyait is teljesedésbe vigyük. Mielőbb el kell érni azt az időt, mikor újjal mutatnak majd rá arra az emberre a faluban, aki nincs még benne a Faluszövetség helyi szervezetében és az agrár szövetkezetekben.

Az eszme győzni fog. S ha időleges csatlódások állják utunkat, ne csüggedjünk. A dicsőségesen föltámadt Krisztus szava csengjen lelkünkben: „Ne féljtek! Veletek vagyok!”

Piócák és konkolyhintők.

Budapest, 1929 március 30.

Már hetek óta panaszkodnak falvaink, hogy szedi áldozatait a zöld hiteluszora. A kisgazdáktól 15 pengőért vásárolják előre a várható buzatermést a „legális” magánközvetítők. Az eladósodott gazdák kényszerhelyzetükben beleesnek az uszora karjaiba. A zöld uszora ellen általában csak sirmalak és panaszok hangzanak el. Csak ott védekezhetnek ellene sikerrel a termelők, ahol a szövetkezetek gabonaosztályai már föl vannak állítva és működésben vannak. A gabonaosztállyal bíró községi szövetkezetek a „Futura”, a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Intézete útján 9 százalékos hitelt nyújtanak a gazdáknak az előre eladott gabona vételárára. Ezen 9 százalékon kívül, melyből 7 százalék a jegybanké, 1 százalék a szavatoló Országos Központi Hitelszövetkezeté s 1 százalék a hitelt folyósító községi szövetkezeté, a „Futura” az előre eladásra lekötött gabona után a 2—3 százalékos értékesítési jutalék egy részét és pedig 50—60 fillért szed csak métermázsánként. Jól meg kell érteni, hogy ez nem a hitel után jár, hanem ez már az értékesítés költsége, amiből a „Futura” és a helyi szövetkezet a gabonaértékesítéssel fölmerülő üzleti költségeit fedezi. Egyes helyeken mégis — nyilván ellenséges bujtogatásra — úgy magyarázzák még jóhiszemű gazdák is, hogy ez az értékesítési jutalék, amelyet mindenki megfizet, aki eladja gabonáját, ha nem is vesz föl zöldhitelt, szintén a kamatba számítandó. Persze, akkor 14—16 százalék, sőt — ha valaki két hónapra vesz föl csak zöldhitelt — 20 százaléknál is többre rug s abszurdumra vezet. Az igazság azonban az, hogy a zöldhitel kamata csak évi 9 százalék, semmi több. A többi a gabona értékesítéshez tartozik. Azt meg igazán nem lehet kívánni, hogy a „Futura” és a községi szövetkezetek a gazdák gabonájának értékesítésével járó üzleti költségeiket a sajátjukból fizessék. Hogy még jobban megértsük: ha egy gazda április 1-én 10 métermázsza buzájára vesz föl zöldhitelt a szövetkezet útján, akkor kap 10 mm. buza után $10 \times 21 = 210$ P-t, fizet 210 P után 9 százalék évi, tehát (április—szeptember) félévre $4\frac{1}{2}$ százalék kamatot = 9.45 P-t.

Tehát csak 9.45 P-t fizet, semmi többet. Mivel azonban a zöldhitel azt jelenti, hogy a 10 mm. buzáját zolden, tehát előre eladta, hogy biztosítékot nyerve a „Futura”, hogy tényleg neki adja majd át szeptember végén, az akkor járó (kistételeknél) 3 százalék értékesítési jutalékból, mely az akkori buzár szerint métermázsánként 75 fillért fog kitenni, ennek a 75 fillérnek egy részét már most beszedi az eladótól. Természetes, hogy a gabona tényleges átvételénél ennyivel kevesebbet von majd le az eladó gazdától a „Futura”, illetve a szövetkezeti gabonaosztály.

Leírtuk ezt a minden tekintetben korrekt számítás, hogy a konkolyhintők ne maszlagolhassanak tovább a gazdáknak. Mert ezeknek csak az a céljuk, hogy becsmételjék a gazdák előtt a szövetkezeti gabonaértékesítést, hogy azt megsemmisítsék s egyedül maradjanak az ő igazi uszorájukkal. De ezt nem fogják elérni!

Megmutatja erejét a falu népe.

Husvét az örvendezés ünnepe, allelujás bizalom tölti el a hiveket. Örömmel hirdetjük mi is a felebaráti szeretetből fakadó szövetkezeti eszme hiveinek, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom ügye is nagy léptekkel halad a feltámadás felé. Trianon golgotája után a szövetkezés apostolai nem széledtek szét. Aggódva bár, de erős lélekkel reménykedünk a jövőben. Eljött az idő arra is, hogy országgyűlés menjünk és megyéről-megyére, községről-községre hirdessük a feltámadásba vetett hitet. Ennek az apostoli munkának, melyben elismerésméltó buzgalommal

vesz részt a falvak önzetlen vezetőinek ezernyi gárdája, — az a leglényegesebb eredménye, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom elsöpörte utjából a farizeusokat és vámosokat és diadalmasan halad a feltámadás felé. Sokan azt kérdeik, mennyit gyűjtöttek a hitelszövetkezetek üzletelésben és takarékbetétekben a propaganda hatása alatt? Az eredmény számokban is tekintélyes: az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek a lezajlott propaganda-esztendőben 7 millió üzletelés-s 5 1/2 millió pengő takarékbetéttel szaporították tőkeerejüket. Ez a 12 1/2 millió pengő gyarapodás hónapról-hónapra emelkedik. De még ennél a számszerű eredménynél is lényegesebb az az eredmény, hogy megmozdult a falvak és a magyar föld társadalma s rendületlenül csatlakozott újból a szövetkezeti zászló alá. Aki látta azon a 24 megyei gyűlésen a falvaink önzetlen vezetőinek tizezeit, mily lelkes elhatározással tettek fogadalmat a szövetkezeti eszme hirdetésére, csak az tudja kellőképp értékelni az ígért eredményeit. A mezőgazdaság élete újból összefonódott hazánkban a szövetkezeti ügygel. A szövetkezeti mozgalom fellendülése husvéti hitet önt a magyar föld híveibe is, hogy mezőgazdaságunk élni fog, s ez az ut vezet a feltámadáshoz a mostani kálváriás időkön keresztül.

Teljes munkaszünettel ünnepelték Baranyaszentlőrincen a szabadság napját.

Baranyaszentlőrinc hazafias közönsége méltó kegyelettel emlékezett meg a magyar szabadsághősökről és külsőképpen is kellő tanujelét adta, hogy a nemzet dicső emlékét nem szabad a feledés homályába veszni hagyni, hanem e fényes tetteket az utókor buzdítására mindig ében kell tartani. Ki dicső őseit nem tiszteli, az nem képes erkölcsi erőt meríteni arra, hogy a szomorú jelenből kivezető utat találjon. Csodálatosképpen ezen a napon rang- és osztálykülönbség nélkül mindenki lelke megtelt a nemzeti öntudat érzésével és a szövétnék fennmaradt a nyolcvan év előtti történeti esemény kellő megvilágításában.

Március hó 15-én, délelőtti hivatalos istentisztelet volt, melyen a helyi hatóságok, különösen a közigazgatás és királyi adóhivatal teljes létszámában jelent meg, de ott volt a polgári lakosság is teljes számban. Szép, fegyelmezett sorokban megjelentek a község szeretett leventéi is.

Istentisztelet után a leventeszázaddal az élen megindult a népvándorlás a Hősök-szobrához, ahol erkölcsiekben gazdag és felemelő ünnepség folyt le. Leventék énnakkára, fiatalság lelkes szavatai és Polbert lenő községi főjegyző szépen felépített és lelkesítő beszéde hozzájárult ahhoz, hogy a közönség egy vizsgálató fényugár megvilágításával tért otthonába azzal a hittel, hogy lesz még Nagymagyarország, csak kitartás kell és a haza iránti szeretet a mindennapi élet minden cselekedetében.

Külön ki kell emelni a Már. Állászi Otthon hazafias magatartását, mely már számtalanszor tanujelét adta igaz bonfini gondolkodásának. Ez alkalommal is Tabi József mozgósította a műkedvelői gárdát és nívós műsor keretében ünnepelt e dicső nap emlékének. A szebbnél-szebb szavakat és énekszámokat a közönség lelkes tapsal jutalmazta. Hangsúlyoznunk kell, hogy a lányok mind magyar ruhában jelen-

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

tek meg, mely méltó keretet adott az ünnepélynek. Szeressük a magyar vasutasokat és tiszteljük különösen azokat, kik nélkül szolgáltatuk dacára igyekeznek a kultúra és hazafiasság ápolására minden tőlük telhető megtenni. Magyar érzésű, fegyelmezett vasutasokra van szükség az országnak, mert ők az ország ütőerei, ők adják meg az ország vérkeringését. És ha ez a vérkeringés helyes mederben folyik, akkor a jövőben elkövetkezendő nehéz tűzpróbától nem kell félnünk.

A község értelmisége is kivette részét az ünneplésből, amennyiben este a kaszinó helyiségében Komcz Miklós főszolgabíró vezetése alatt működő lelkes fiatalok színpadon sikerült műsor keretében emlékezett meg a dicső hősről. Ezután társasvárosra mellett, mindig az ünnepséghez méltó hangulatban voltak együtt, ápolva az összetartozandóság érzetét.

Az utca lobogódiszba öltözött és mindenki ezt a napot fényes ünnepnek tekintette ez alkalommal először — teljes munkaszünettel.

Kétezer kigazda lovas-ünnep Budapestén.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, az Országos Testnevelési Tanácsal karöltve, elhatározta, hogy Budapestén, folyó évi május hó 28-tól június hó 2-ig lovasnapokat rendez.

Emeli a terv értékét, hogy a fentjelzett időben a nemzetközi falujelesztési kongressussal kapcsolatban nagyszámú külföldi vendég érkezik Budapestre, még pedig nemcsak európai, hanem tengerentúli államokból is, tehát olyan körökből, melyek előtt igen nagy jelentőséggel bír lótenyésztésünk bemutatása.

A tervezet szerint a lovasnapok rendezősége az egész ország területéről mintegy kétezer főnyi lovasra számít, akiknek a zömét, a lovas leventeegyesületek tagjain kívül a vidéki kigazdák fogják kitenni, lehetőleg saját nevelésű lovaikkal. Ezenkívül körülbelül minden tizenöt lovasra egy-egy kétlovas, esetleg négylovas kocsi számítandó, melyek szintén bírálat alá kerülnek díjazás céljából.

A tervezett lovasnapok programja a következő:

Fennáll 55 év óta!

MAUTHNER MAG

A LEGJOBB!

MAUTHNER ÖDÖN magtermelő és magkereskedelmi r.-t.

Központ: Rottenbiller-utca 33.

BUDAPEST

Fióktizlet: Kossuth Lajos-utca 4.

Legkiválóbb minőségű gazdasági magvak.

Fajtiszta, legmagasabb csiraképességű konyhakerti és virágmagvak.

Díszesen kiállított képes új főrjegyzék ingyen és bérmentve.

Teléfono:
János 463-65

Szűgöncim:
MAUTHNEREK

1. Május hó 28-án beérkezés a távlovaglási kiinduló pontokra.
2. Május hó 29-én és 30-án három kilométeres távlovaglás végrehajtása Budapestre. Beérkezés Budapest-Tenyészállatvásártelre május hó 30-án délelőtt 11 óráig.
3. Május hó 31-én reggel hét órai kezdettel a különféle vármegyei csapatok és azokon belül kisebb csoportok erőállapotának elbírálása díjazás szempontjából. A másnapi diszfelvonulás főpróbája. Délután a lovak, felszerelés rendbehozatala és Budapest megtekintése.
4. Junius hó 1-én délelőtt kilenc órakor diszfelvonulás a Vérmezőn, a Kormányzó Ur Öföméltósága és a külföldi előkelőségek előtt. Délután két órai kezdettel löverseny a tenyészállatvásártel pályáján. Este kilenc órakor filmelőadás, címe: „Magyar lovasélet.”
5. Junius hó 2-én reggel nyolc órától este nyolc óráig lovasverseny a tenyészállatvásártelre.
6. Junius hó 3-án a csoportok hazaindulása.
7. Junius hó 4-én a lovaskirándulás megindulása a Dunán.

tulra. Ezen előreláthatólag mintegy harminc külföldi lovas vendégünk is részt vesz, németek, hollandok, olaszok, finnek és svájciak.

A lovasnapon résztvenni szándékozó kiscgazdák és lovasleventék a távolabbi vidékekről a távlovaglás kiinduló pontjáiig, vagyis a Budapesttől 60–75 km. közötti körzetben fekvő városokig, illetőleg községekig vasuton fognak menni és ezzel kapcsolatosan felmerülő vasuti szállítási költséget a lovasnapok rendezőseje viseli. Ugyancsak a rendezőség fog saját költségén gondoskodni a lovaknak Budapesten három napon át leendő természetbeni ellátásáról, míg a lovasok — a saját életmezésük céljából — ugyancsak három napra, fejkenként három pengő napidíjban fognak részesülni. A lovasok és a lovak elhelyezéséről, budapesti tartózkodásuk alatt szintén a rendezőség fog díjtalanul gondoskodni. Az egyes vármegyék és városok lovascsapatainak egyenruhával leendő ellátásával járó költségeket valószínűleg az illető vármegyék és városok fogják viselni.

Rendkívül kívánatos volna, ha a terbe vett lovasnapok sikeres végrehajtása érdekében a vidéki kiscgazdák erre a szép ünnepségre minél nagyobb számban jelentkeznének.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár

Akad-e még valaki, aki kétségbevonja, hogy ebben az országban minden a föld?

A magyar mezőgazdaság évről-évre hatalmasabb arányokban fejlődő seregszemléje, az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár, az elmúlt héten zajlott le a fővárosban, páratlanul nagy siker jegyében. A vidéki nagy- és kiscgazdák, a gazdaságsadalom kitűnőségei, a főváros közönsége, a külföldi látogatók, így a német, svájci, osztrák, olasz, román, jugoszláv és török hivatalos kiküldöttek és a Budapesten állomásozó külföldi követek siettek a kiállítást és vásárt megtekinteni, hogy gyönyörködjenek a magyar mezőgazdaság és vele kapcsolatos ipar nagyszerű fejlettségében.

A kiállítás gerincét természetesen most is a tenyészállat-csoportok alkották, melyek ezúttal tenyészlovakkal is bővültek. A bemutatott állomány 206 darab lóból, 770 darab szarvasmarhából, 940 darab sertésből, 750 darab juhból és 1200 darab baromfiból állott. Minden számottevő fajta képviselve volt és a kiállítók sorában helyet foglaltak az összes hírneves tenyésztők, de résztvettek kitűnő csoportjaikkal a céltudatos munkát végző kiscgazdatenyésztők is.

Az állatkiállításon kívül igen nagy jelentőségű volt a földmivélségi minisztérium hatásköre alá tartozó gazdasági akadémiának, gazdasági iskolának, földmivélségi iskolának, kísérletiügyi intézményeknek és erdőszertnek rendkívül megkapó szemléltető kiállítási anyaga. Méltón sorakozott melléje a Mezőgazdasági Kamarák tevékenységét bemutató és általános sikert aratott nagyszerű anyag. A „Falvi” Országos Földmivélségi szövetség kiállítása még a nagy versengésben is kimagaslott. A Hungary, az OKH anyaga mintaszerű volt. Az állattenyésztő egyesületek csoportjai teljes elismerést vívtak ki. A dohányjövődek pompás terme rendkívül sok nézőt vonzott.

A mezőgazdasággal kapcsolatos ipar is teljes készültéssel felvonult. Traktorok, cséplőgépek, vetőmagtisztító készülékek, szivattyúk, öntözőberendezések, autók, üzemyanyagok stb. serege ragadta meg a nézők figyelmét.

Az élelmiszer-ipar is kivette részét a látóvalókból. A tej- és tejtermék kiállítás, a húsfeldolgozó-ipar, mézkiállítás, borkiállítás stb. tették teljessé a magyar mezőgazdaság nagyszerű felvonulását.

A kiállítás rendezőseje mindezeket kívül szórakozásról is gondoskodott. Mindennap délelőtt 10 órakor elővezették a díjazott lovakat és marhákat, délután 3 órakor gyönyörű lovasmutatványokat rendeztek a lovasleventék és a lovasrendőrség, továbbá páratlanul szép fogatbemutatókban gyönyörködött a közönség.

A kiállítás megnyitó ünnepsége.

A kiállítást március hó 22-én, pénteken, délelőtt 10 órakor nyitotta meg Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, nagy és előkelő közönség jelenlétében. A kormányzót a kiállítás rendezőseje részéről Jesczensky Pál elnök, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet vezérigazgatója, Konkoly Thege Sándor, főtitkár, m. kir. gazdasági főtanácsos, Sztranyavszky Sándor államtitkár és Bezegh Huszágh Miklós főkapitány fogadták, majd Mayer János földmivélségi miniszter a következő szavakkal kérte fel a kormányzó urat a kiállítás megnyitására:

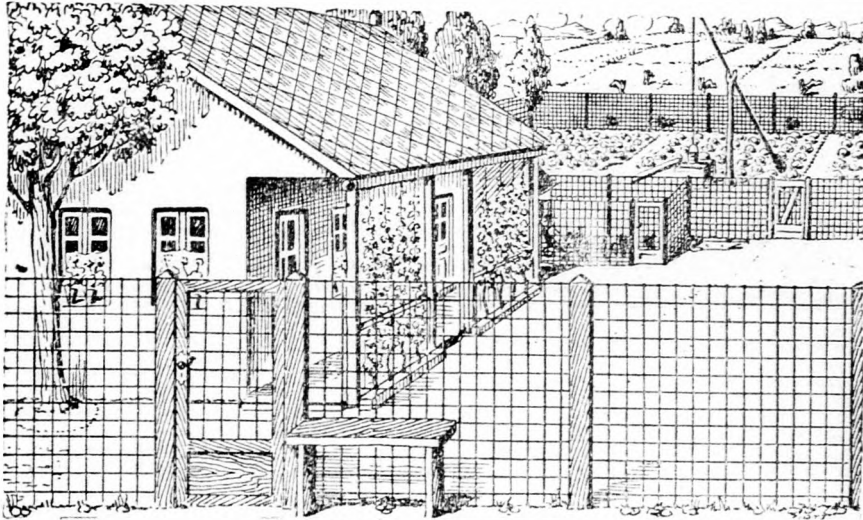
— Erőforrásaink elvesztése következtében közzgazdasági életünk legfőbb pillérjévé a mezőgazdaság vált. Mezőgazdasági termelésünket azonban a súlyos hitelviszonyok és a termelési eszközök drágulása, az értékesítés nehézségei napról-napra nagyobb feladatok elé állítják. Mai helyzetünkben csak kitartással, ernyedetlen munkával, mezőgazdasági termelésünk színvonalának emelésével juthatunk ki. Többet és jobbat kell termelnünk, hogy az átlag növelésével a termelési költségeket csökkentjük. A kormány a maga részéről mindent elkövet, hogy irányító befolyást gyakoroljon a termelésre és a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával a gazdaközönséget támogassa.

A kormányzó a Mezőgazdasági Kiállításon. Balról-jobbra: Horthy Miklós kormányzó, Mayer János földmivélségi miniszter, Konkoly Thege Sándor dr. m. kir. gazdasági főtanácsos.

Rendes a házatája, ha **HAIDEKKER HUNGÁRIA**-fonattal keríti be.

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.

Okvetlenül kérje képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk ingyen!

Egyedüli gyártója:

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronymű-, vasbutor- és láncgyár

BUDAPEST, Üllői-ut 48/27.

— Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a földművelésügyi minisztérium megbízásából évente rendezett kiállítás az egész ország mezőgazdasági helyzetét kívánja az ország gazdaközönsége elé tárni, hogy ezzel is bizalmat keltsen gazdáinkban.

— A magyar gazdatársadalom, a magyar mezőgazdasági gépipar és a kiállításon résztvevő közönség nevében mélyes hódolattal üdvözlöm Főméltóságú Urunkat és mély tisztelettel kérem, hogy a kiállítást megnyitni és megtekinteni sziveskedjék.

Elkes éljenzés fogadta Mayer János miniszter szavait, amelyre Horthy Miklós kormányzó a következő nagyhatású beszéddel válaszolt:

A kormányzó beszéde.

— Az országos mezőgazdasági kiállítás igazi jelentőségét abban látom, hogy a gazdasági kvitúra terjesztésének egyik legfontosabb tényezője. Ma már a gazdasági munka sikere is erős kultúrnyitvő igényel. A többtermelés nem segít a gazdasági élet bajain, ha csak arra irányul, hogy a gazda mennyiségileg minél többet termeljen. Mindenki tudja, hogy nem elég, ha mi magunk élünk meg a terményeinkből, hanem kivitelre is szükségünk van, már pedig külföldi vonatkozásban nemcsak az a fontos, hogy a termelés bőséges legyen, hanem főleg arra kell törekedni, hogy a gazda olyan cikket termeljen és olyan minőségben, hogy azok számára könnyen találhasson piacot. A gazdának tehát ahhoz, hogy minden körülmények között versenyképes legyen, tudnia kell, hogy megfelelő módszerek alkalmazása mellett mily minőséget lehet és kell termelnie és alkalmazkodnia kell azokhoz az igényekhez, amelyeket a külföldi piac támaszt.

— Azonban nemcsak a gazdának kell hivatása magaslatán állnia. A kereskedelemre vár az a feladat, hogy kitartással kutassa fel a megfelelő piacokat és megbízhatóságával, pontosságával, a gazdák által termelt cikkek megfelelő osztályozásával, a kivitelre alkalmas elsőrendű áruk szállításával ezeket a piacokat állandóan meg is tartsa, hogy ilyképp biztosítani tudja a termelőknek is fáradságos munkájuk megfelelő jövedelmezőségét.

— A mezőgazdaság nehéz helyzetén nem segíthetnek

a panaszok, azok legfeljebb csüggedéshez vezetnek. Nem hozhatnak javulást a vádaskodások sem, mert végre is a gazdasági élet terén nem lehet mindent a kormány intézkedéseitől várni. Az igazi orvoslást elsősorban a gazdasági kultúra fejlesztése jelentheti, mert csak ez adja meg a gazdának is azt a tudást és azt a mozgékonyt, amely szükséges a termelésnek helyes irányba való tereléséhez és észszerűbbé tételéhez. Ezen a téren vár legnagyobb feladat az országos mezőgazdasági kiállításokra is és éppen ebből a szempontból azt tartanám kívánatosnak, hogy azok lassankint valóságos országos gazdanapokká fejlődjenek ki, amelyek az egész ország haladni, tanulni kívánó gazdatársadalma adjon találkozót egymásnak.

— Abban a reményben, hogy ez a vásár, amely a tavalyival szemben ismét jelentékenyen bővült, egy a gazdailag, mint a külföld érdeklődését az idén is fokozottabb mértékben fogja felkelteni, készséggel adom meg az engedélyt az országos mezőgazdasági kiállítás megnyitására.

Hatalmas és szünni nem akaró éljenzés fogadta a kormányzó beszédét. Majd a díjnyertes állatok és fogatok bemutatása után a kormányzó Mayer János földművelésügyi miniszter, Jeszenszky Pál és Konkoly Thege Sándor kíséretében az egész kiállítást megtekintette. A legmelegebben érdeklődött a kiállítás anyaga iránt, s főleg a kiállító kisgazdák közül sokat megszólításával is kitüntetett. Végül a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a kiállítás fejlődéséről. Mayer János földművelésügyi miniszter szintén megelégedésének adott kifejezést és közölte a kiállítás vezetőivel, hogy a kiállítás további fejlődését kívánja és tervezi.

A kiállítás győztesei.

A lókiállításán, a Nónius-lovak csoportjában I. díjat nyert a kalocsai érsekség „Sobri” nevű ménje. II. díjat Tengelyes József „Battonya” nevű ménje. Kancadíjat nyert: Nagy Mátyás „Mirza” nevű kancája. I. díjat nyert Kornfeld Móric báró „Rakéta” nevű kancája. — Az angol félvér lovak csoportjában a nagydíjat és a kormányzó tiszteletdíját Szilassy László tiszadzerzi ménésének „Tiszadzerzs” nevű ménje nyerte. I. a. díjat nyert Geist Gyula „Márvány” nevű ménje; a kancák csoportjában I. a. díjat nyert Antal Péter „Kesely” nevű kancája. — Az arab lovak csoportjában nagydíjat nyert Eszterházy Fe-

A mezőhegyesi ötösfogata a Mezőgazdasági Kiállításon.

rene gróf „Shagyia” nevű kancája. A II. díjat nyerte Baranyai Sándor ugyancsak „Shagyia” nevű ménje. A kancák között az I. a. díjat nyerte Eszterházy Ferenc gróf „Shagyia” nevű kancája. — A *lipizzai lovak* csoportjában I. díjat nyert Széchenyi Bertalan gróf „Maetozo” nevű ménje. A kancák között a nagydíjat és a földművelésügyi miniszter tiszteletdíját Hadik Jánosné grófné „Tamar” nevű kancája nyerte. — A *hidegcsűrű lovak* csoportjában első díjat nyert Halápy János dr. „Lilly” nevű kancája.

A *szarvasmarhakiállítás*on, a *szimmentáli szarvasmarhák* csoportjában a nagy díjat nyerte Festetics Tasziló herceg „Böske” nevű bikája; az I. díjat inárcsi Farkas Ferenc „Eszes” nevű bikája. — A *magyar pirosarka szarvasmarhák* csoportjában a nagydíjat Merán Jánosné grófné „Rózsa” nevű bikája; az I. a. díjat Leonhardt Frigyes „Kávé” nevű bikája nyerte. — A *magyar marhák* csoportjában nagydíjat nyert a Magyar Föld Rt. „Tuzok” nevű bikája; I. a. díjat nyerte Almásy Dénes gróf „Békes” nevű bikája; I. díjat nyert Graeffl Károly „Módos” nevű bikája.

A *juhkiállítás*on, a *nagytestű magyar fésűs juhok* csoportjában I. a. díjat nyert Wenckheim László gróf uradalma; I. b. díjat a Mezőgazdasági Ipar Rt. uradalma. — A *magyar fésűs, gyapjas merinók* csoportjában I. a. díjat nyertek Herczeg Mór uradalmának kosai; I. b. díjat Geist Gyula kosai. — A *huserinók* csoportban nagydíjat nyert Halápy János dr. bőhőnyei tenyésztetének kosa; I. a. díjat nyertek a Hazai Mezőgazdasági Rt. kosai.

A *sertéskiállítás*on, a *szőke mangalica* csoportban a nagydíjat özv. Széchenyi Antalné grófnő uradalmának kanjai nyerték; I. a. díjat Izsák Elemér tenyésztetének kanjai; az I. kocadíjat a Magyar Kegyes Tanítórend uradalmának kocái. — A *hussertések* csoportjában (yorkshire) nagydíjat nyert Deutsch Gyula örökösai tenyésztetének kanjai; az I. a. kandíjat Steinfeld István uradalma; az I. kocadíjat a győri püspökség uradalma. — A *német nemestett sertés*knél Tükrössy Richárd kocái az I. díjat nyerték. — A *Lincolshire*-csoportban Nemes János gróf kanjai az első díjat. — A *berkshire*-csoportban Herczeg Mór báró kanjai az első díjat nyerték.

A *tejelési és tenyésztési díjazás eredménye*: A legjobban tejlő tehene Magyarországon az 1927. évben ifj. *Pajzs* Gyula rácalmási tenyésztetének *Aronka 26.* nevű tehene, amely 7695 kg. tényleges tejhozammal elnyerte az *Országos Mezőgazdasági Kamara tiszteletdíját*. Az ország legjobban tejlő *kisgazda*-tehene a fejférmezei szarvasmarhatenyésztő egyesület részéről *Jankovics Istvánné Fátyal 21.* nevű tehene, amelynek 1927. évi tejhozama 6025 kilogramm volt, amely elnyerte az *Országos Törzskönyvelő Bizottság tiszteletdíját*. Magyarországon legértékesebb tehene az 1927. évben *Döry* Frigyes paradicsompusztai szimmentáli tenyésztetének *Kató 283.* nevű tehene, amelynek 6836 kg. volt az évi tejhozama. Ez a tehén az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* tiszteletdíját nyerte. Az ország legjobb átlagfejlésű tehenszáma 1927-ben *Döry* Frigyes paradicsompusztai tenyésztete volt, 5258 kg. átlagos évi tejhozammal. Az ország legjobb átlagfejlésű tehenszáma az 1924—27. években ifj. *Pajzs* Gyula rácalmási telivér szimmentáli tenyésztete 5567 átlagos pontszámmal. Az ország legértékesebb tehenszáma az 1926—27. évben ifj. *Pajzs* Gyula rácalmási telivér szimmentáli tenyésztete 4131 kg. tejhozammal.

A *tejttermékek bírálatának eredménye*. A *vajtermékek*nél az első díjat, a földművelési minisztérium díját Simon Endre nyerte (Kapuvár) 18,8 ponttal. A második díjat, a tejgazdasági szövetség díját Molnár Imre nyerte el, míg a harmadik díjat a Dombóvári Vajtermelő Központ kapta meg, 17,8 ponttal. Elismerő oklevelet kaptak ezenkívül Simon Endre (Kapuvár), Stauffer J. és fiai (Sopron), Sárvári bajor királyi hercegi uradalom és a karmacsi tejszövetkezet. — A *sajttermékek*nél: Ementháli: Stauffer és fiai (Sopron) 19 pont, a földművelési minisztérium díját kapta. Ömlesztett ementháli dobozban és tégla-alakban: Stauffer Mihály és fiai (Sopron), az OMGE díjában részesült. Ömlesztett romadur: Stauffer és fiai (Sopron), elismerő oklevelet kapott. Eidami: Különlegességi sajtgyár Rt. Olasz lágsajt: Különlegességi Sajtgyár Rt. Ementháli: Sopron-Győr-Vas megyei Tejgazdasági Rt. Trappista: Különlegességi Sajtgyár Rt. Romadur: Ferenc bajor királyi uradalom, (Sárvár) és a Döry-pusztai csemege sajtgyár.

A *borkiállítás díjnyertesei*. Díjat nyertek a *boroknál*: Zichy-Meskó Jakab gróf (Mád, Tokajhegyalja) arany oklevél, Teleky Sándor (Villány) arany oklevél, Ibos-féle szőlőgazdaság (Budaacsony) arany oklevél, Károlyi gróf-féle hitbizomány (Kompol) arany oklevél, Meisich László (Budaacsony) arany oklevél, Mandl Sándor (Tapolca) arany oklevél, gróf Desseffy-féle hitbizomány (Tokaj, aszú és szomoródi bor) arany oklevél, Gröber Jenő (Eger) ezüst oklevél, György Lajos dr. (Tápiógyörgye), Hasenfeld György (Vepelét), özv. Kállay Emánuelné (Tolcsa), Fried Jenő (Tolcsa), Nyárády Ferenc (Sótóhegy), Liszka Lajos (Csengőd), Ráthonyi Sándor (Csengőd), Zichy Aladár gróf (Vajta), Bulovszky Gusztáv (Tálya), Tóth Károly (Szekszárd), Teley Zsigmond szőlőtelepek (Villány), Leitner Á. (Jászberény), Gárgyán I. (Szeged) ezüst oklevelet nyertek. Természeti adományt s oklevelet nyertek: Mészáros Dező (Alpár), Leiméter Ferenc (Kerekegyháza), Kónya Pál (Lajosmizse), Unger Alajos dr. (Dánszentmiklós), Valkóczy Pál (Mór), Kernács Béla (Tápiószentmárton) és Lunce Pál (Budaörs). — A *pálinkák csoportjában*: Hertelendy Miklós alvezetes gazdasága (Kötese), továbbá Mohos István (Ábrahámhegy) és az Első Szekszárdi Konyakgyár ezüst oklevelet nyertek.

A fentiekben csak a kiállítás első díjaival kitéve tenyésztők és termelők neveit soroltuk fel. A nagy és első díjakon kívül azonban még számos díj került kiosztásra, mert a mezőgazdasági intézmények, mezőgazdasági gép- és vegyi gyárak a kisgazdatenyésztők és termelők számára sok természetbeni díjat tüztek ki. A *kisgazdáknak a kiállításán elért eredményeit a jövő héli számunkban méltatjuk*. Ugyancsak akkor számolunk be a vásár forgalmáról és a gazdát cserélt tenyésztőállatok áráról.

Az *Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár* március 25-én bezárta kapuit. A falvak népe — mely elismerésremélő érdekklódest tanusított a kiállítás nagyszerű látásával — tudásban, tapasztalatokban gyarapodva, akaratban és elhatározásban megkeményedve hazatért otthonába. Adja Isten, hogy a *meg nem szünő* akaratból és a *nehézségekkel dacoló* elhatározásból áldás, siker és boldogság fakadjon minden magyar falusi portára!

Végül a legteljesebb elismerés illeti a kiállítás és vásár pártalan sikeréért a nagyszerű rendezőséget, élén *Jeszenszky Pál* m. kir. udvari tanácsossal és *Konkoly-Thege Sándor* dr. m. kir. gazdasági főtanácsossal. Nevüknek a magyar mezőgazdaság aranykönyvében van a helye.

PÁLINKAFŐZŐ-ÜSTÖKET,

központi szeszifőzdeket, mosóüstöket

valamint **tejgazdasági eszközöket** készít és raktáron tart

SZEMENYEI LAJOS

rézműves ónozó- és gépműhelye

Budapest, IX., Remete-u. 34.

Telefon: 458 55.

A falu népe nem ér rá hivatalokba bejárakálni!

Egy kis megértést és jóakaratot kérünk az illetékesektől.

Sok olyan dolog van, ami a falu szívét nyomja. Őszi és téli estéken rágódnak rajta az emberek, amikor a kis körökben összejönnek. De van is miről beszélni, mert a magyar falu helyzete egyre nehezebb lesz. Még az sem segített rajta, hogy a tavalyi termett egy kevés buza.

Ezt elvitte az adó, a boltos, a ruha, a gyerekek térelvalója, de legfőképp a hitelező és az adósság, amit drága kamatra vettek fel a vidéki zugbankoktól.

A takarmány is gyengén ütött be, úgyhogy még azt a kis jószágot is, amiből pénzeltette a falusi ember, idő előtt kénytelen volt elkótyavetyélni, mert nem bírta eltartani.

De a gyümölcstermő vidékeken is baj volt. Ha sok terem, az is baj, ha kevés, az még nagyobb baj. A tavalyi esztendőben jól bevágott ugyan a szilvatermés, de haszon belőle nagyon kevés lett. Egyes vidékeken, — amelyek messze vannak a vasutttól — alig volt ára. Ott rothadt a fán, vagy a disznók ették meg. Gyümölcsből pénzt a magyar falusi ember csak nagy ritkán lát.

Még legjobban jártak azok, akik a sok gyümölcsöt szesz alakjában értékesítették. Így legalább a veszett fejcsének megmaradt a nyele. A kisüstön való szeszfőzés azonban nem olyan egyszerű dolog. Nem azért szeszfőzés és kisüst, hogy simán menjen.

Pedig a kisüst nehéz gazdasági helyzetünkben, a falu népének egy jó jövedelmi forrása. Pénzel belőle. Eből pedig sohasem elég, különösen napjainkban, amikor így tavasz táján a kis barázdák nagy gondjai egyre szaporodnak.

Hogy mennyiféle akadálya van a kisüstön való szeszfőzésnek, azt a napnál fényesebben igazolja az a levél, amelyet teljes egészében közreadunk, hogy az illetékesek végre okuljanak belőle.

Íme, a panaszos levél, melyet Babóváról hozott számunkra a posta.

„A községünkben meg van engedve a termelőknél a kisüstön való szeszfőzés oly módon, hogy egy óra a bárcát az adóhivataltól a főzni kívánók kiváltják s minden hó egy bizonyos napján a pénzügyigazgatóság kiküldöttje s az illetékes pénzügyőri biztos a leszámlást megtartja. Ha a szeszmérőgép szerint több szesztermelési adó járna, mint amennyit bejelentettek, a többletet rá kell fizetni s ha kevesebbet termeltek, a következő havi főzési illetékbe lesz beszámítva a többlet.

A leszámlálás alkalmával a bizottság kiállítja a csekklapot s utasítja a feleket, hogy az összeget az adóhivatali székhelyén fizessék be s a feladóvényét az adóhivatalnak mutassák be.

Nem tudom megérteni, miért kell minden hónapban egy bizonyos napon, minden községben lévő szeszfőzdekből az adóhivatali székhelyre, huszonnégy kilométerre befáradni, csak azért, hogy a pénzt ott adják fel a postán. Nem lehet-e a pénzt a helybeli postán is feladni s a feladóvényét az adóhivatalnak postán elküldeni? Miért vesz el a hivatalos copf minden járásban huszont-harminc embertől egy munkanapot, midőn ezt egyszerűen is meglehetne oldani s nem kellene a távollevő adóhivatalhoz befáradni.“

Mindebből világos, hogy a gyümölcserősejtés egy módja a kisüstön való szeszfőzés. A falu népének ez egy jövedelmi forrása. Azonban úgy látszik, hogy a hivatalos körök ezt is úgy megnehezítik, hogy ettől is elmegy a falu népének a kedve. Mert annyi irás, utánjárás és ki- és beszaladgálással jár a városba, hogy többbe kerül a leves, mint a hus.

De nem is ér rá a falu népe, — még télviz idején sem, mert akkor meg az utak miatt lehetetlen — örö-

kösen az egyik hivatalból a másikba szaladgálni, mert várja a mezei munka. Ez pedig nem túl halasztást.

A levél azt mutatja, hogy kis megértéssel, jóakarattal ezt a kérdést is el lehet intézni. Gondoljanak az illetékesek egy kicsit a falu népére, mert a falu népe azt hiszi, hogy a hivatalok vannak a népért s nem a nép a hivatalokért.

Azokat az időket éljük, amikor nem egymást elgáncsolni s nem egymás dolgait kell megnehezíteni, hanem kézt-kézbe téve közös erővel kell dolgozni a nemzet gazdasági feltámaszásán.

S ez nagyon fontos, sőt mi több: ez a magyar jövő!

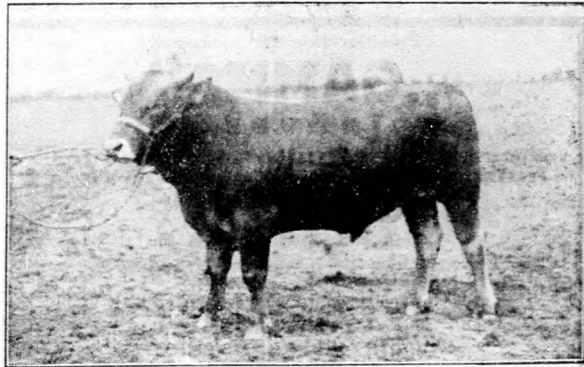
Árvizek országszerte.

A rohamosan enyhülő időjárás megolvasztotta a folyókat borító jégpáncélt és a hegyekből lesiető hólé erősen megduzzasztotta minden folyóvizünket, így legelső sorban a Dunát. A Duna jegének olvadása a felső szakaszon, Ausztriában indult meg és a megnövekedett folyam valóságos jéghegyeket hópölygétet lefelé. A hírtelen megindult jégzajlás közvetlen veszélyt okozott Pozsonynál, ahol eltorlaszolta a folyó medrét és attól lehetett tartani, hogy hamarosan kiönt. A cseh hatóságok katonaságot vezényeltek ki a veszélyeztetett területek védelmére és ekrazitál robbantották szét a megtorlódtott jég tömeget. Az osztrák mellékfolyóktól jövő ujjabb víztömegek lassan felemelték a jégtorlaszt és a Duna most már a magyar területeket veszélyeztette áradásával. A veszélyt növelte még a Rábából ömlő nagyobb jégmennyiség is.

A Duna magyar szakaszán a vízállás, ugyszólván, percenként nőtt és már Budapestén is, az óbudai part mentén szokatlanul nagy emelkedés észlelhető. Nagymarosnál a Duna kilépett medréről és a parti házakat előntötte. A legkomolyabb veszedelem Óbuda környékét fenyegette, ahol is a part közelében közel háromszáz kisebb lakóház áll. A veszélyeztetett terület védelmére a főváros hatszáz méter hosszú gátat emelt és az árvédelmi bizottság készenléte helyezte a kerület rendőrségét is a veszély esetére.

A folyammérnöki hivatal jelentése szerint a Pozsony felől megindult jégtorlasz március 23-án, szombaton elvonult a főváros alatt és így a fenyegető árvízveszély elmúlt.

A Tisza magyar szakaszán is megindult a jég, a folyó Törökkanizsa és Zenta között kiáradt. A Zagya a nagybányai vasuttelep ötven házát egy méter magasságban előntötte. A Gyöngyös kilépett medréről és előntötte Nagygencs községet. Kiáradt az Eger patak is és előntötte az egersehi völgyet.

Dijnyertes borzderes bika a Mezőgazdasági Kiállításon.

Gazdahét a Köztelken.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítással és Vásárral kapcsolatosan az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gazdabetétet is rendezett.

A gazdabetét március hó 21-én, csütörtökön az OMGE közgazdasági, üzemi és számtartási szakosztályának ülése vette be. Az OMGE a múlt esztendőben elhatározta, hogy vizsgálat alá veszi a mezőgazdasági termelés és értékesítés viszonyainak alakulását. A munka üzemműstatistikai felvétellel kezdődik, mely befejezést nyert és most ismertették a szakosztályok együttes ülésén.

Hadik János gróf elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági üzemi jövedelmezősége főként két tényezőtől függ. Az egyik a *termelési költségek alakulása*, a másik az *értékesítési lehetősége*. A termelési költségnél viszont három tényezőnek van főszerepe, melyek: *hitelkamat, közteher és a termeléshez szükséges üzemanyagok, valamint iparcikkek árakulása*. A hitelélet terén a törvényhozásnak és kormányának kötelessége, hogy az igazán altruisztikus alapon működő mezőgazdasági pénzügyintézeteket támogassa, mert csak így felelhetnek meg igen fontos kamatmérséklő hivatásuknak. Az üzemanyagok és iparcikkek mérhetetlen drágaságának legfőbb előidézői: a *kartelek*. A gazdatiszadalm tehát a legnagyobb erővel harcra indul a karteleknek immár elviselhetetlen túlkapásai ellen. A közterhekkel kapcsolatban Hadik gróf elismerését fejezte ki a pénzügyminiszternek adócsökkentés és adómérséklő javaslatokért, de kérte a még fennálló adózási sérelmek méltányos orvoslását.

Ezután Mutschbacher Emil dr. ismertette az üzemműstatistikai felvétel eredményét, melynek során megállapította, hogy egy katasztrális hold mezőgazdasági művelés alatt álló területre *hetvenhét pengő kézimunka és kezelési költség esik*. Egy katasztrális holdra eső befektetett összes tőke *1175 pengőre rug*. Egy hold nyers készpénzbevétele *152 pengő*. Egy hold készpénzkiadása pedig *139 pengő*. A megvizsgált gazdaságok egyharmada veszteséggel dolgozik; kétharmadának jövedelmezősége pedig *2-3 százalék között mozog*. Békében a közteher a nyershozadék *6 százalékáa volt, ma 12 százalék*.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Thury Zoltán dr. közigazgatási bíró tartott magas színvonalú előadást a földbírók adóterhérol.

Március hó 22-én, pénteken az OMGE állattenyésztési szakosztálya tartott ülést, melyen Schandl József dr. közigazgatási egyetemi tanár, lapunk főmunkatársa tartott előadást a *juhtenyésztés és gyapjuértékesítés* időszerű kérdéseiről.

Március hó 23-án, szombaton az OMGE igazgatóválasztmányja tartott ülést. Előjében jegyzőkönyvi elismerést szavaztak a tenyészállatkiállítás kitünő rendezőinek: Jeszenszky Pálnak és Konkoly Thege Sándornak. Ezután Székács Elemér számolt be az *országos tenyésztési és tejelési díjazás eredményéről*, melyet lapunk más helyén közlünk, majd kiosztották a mezőgazdasági kiállítás díjait.

Most Buday Barna gazdasági főtanácsos, igazgató tartott előadást a *kötelező nyolcosztályú elemi népiskoláról*. Határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint addig is, míg ez az iskola kötelezővé tethető, az államnak minden erejével oda kell hatni, hogy a *földművelő nép fiai a gazdasági boldoguláshoz szükséges ismereteket megszerezhessék*. Minden mást megelőző

feladat tehát: *gazdasági népiskolák szervezése és a gazdasági szaktanítóképesítés megfelelő rendezése*.

Végül Mutschbacher Emil dr. igazgató tette meg beszámoló jelentését a mezőgazdasági időszerű kérdéseiről. Szólt a *földhitel terén észlelhető visszalésekről*, majd a *gazdák részére adóhátralékok és a késedelmi kamat alóli mentesítést* sürgette.

A választmány tudomásul vette az igazgatói jelentést és néhány felszólalás után az ülés véget ért.

A Hangya-központ XXX-ik évi rendes közgyűlése.

A Hangya-központ az elmúlt héten tartotta meg Budapesten, központi székházának üléstermében XXX-ik rendes évi közgyűlést, amelyen a vidéki szövetkezetek képviselőitől is igen sokan jelentek meg.

A közgyűlést Zichy Aladár gróf elnök nyitotta meg, majd a megjelenésben hirtelen megbetegedése folytán akadályozott Balogh Elemér dr. vezérigazgató üdvözlő szavait olvasta fel Bokor Ervin dr. igazgató. Balogh Elemér dr. üdvözlő szavaiban foglalkozott a Hangya központ helyzetével, az új esztendő kilátásaival, majd azokkal a feladatokkal, amelyek a jövőt illetően nemcsak a központra, hanem a vidéki szövetkezetekre is háramlanak. Kérte a szövetkezeti vezetők, hogy a központ igazgatóságát programjának végrehajtásában odaadón támogassák. A megjelentek lelkes éljenzessel fejezték ki Balogh Elemér dr. vezérigazgatóhoz való ragaszkodásukat.

Ezután az *igazgatóság jelentését* ismertették a közgyűléssel, amely az 1928. üzletév munkásságát és eredményeit tünteti föl. A központ az elmúlt esztendőben 73,745.181 pengő értékű áruforgalmat bonyolított le, vagyis 8 százalékkal többet, mint 1927-ben. Foglalkozott az igazgatósági jelentés annak a pénzügyi műveletnek az ismertetésével is, amelyet a központ a svéd-amerikai gyufa-trösztrel bonyolított le, a továbbiakban ismertette a vidéki kirendeltségek átszervezése körül végzett munkát, majd rámutatott azokra a mozzalmakra, amelyeket a központ igazgatósága a személy szerint Balogh Elemér dr. vezérigazgató nemzetközi vonatkozásban fejtett ki.

A Hangya központ elmúlt évi üzleti működésének eredményeként *647.845 pengő tiszta nyereség mutatkozott* s az alapszabályszerű jutalékok levonása után fennmaradt *613.227 pengő összeg felosztásáról* a közgyűlés oly módon határozott, hogy a *befizetett üzletrészekre 5 százalékos osztaléként 476.875 pengőt fordít*, a berendezések értékesítkenésére és az ingatlanok értékesítkenésére egyenként *65.000 pengőt*, a fennmaradó összeget pedig üzleteredményszámlán a jövő évre vizszi az át.

A közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság jelentését egyhangulag elfogadta és a felmentvényt megadta.

Ezután Szappa Ferenc (Nagytestény) a vidéki szövetkezetek nevében köszönetét tolmácsolta a központi igazgatóságnak odaadott munkásságáért s indítványára azokat az igazgatósági tagokat, akiknek mandátuma lejárt, a közgyűlés ismét megválasztotta. *Dömötör László dr. ügyvezető-igazgató* az alkalmazottak nyugdíjintézetének elismert vállalati nyugdíjpénztárrá való átalakítását ismertetette. Az intézmény alapszabályait javaslatára a közgyűlés egyhanguan elfogadta. Ugyancsak *Dömötör László dr. ügyvezető-igazgató* ismertette a nagyenyedi fiók felszámolásának az ügyét s javaslatára a megjelentek tudomásul vették ebben a pontban is az igazgatóság jelentését.

Ezt követően — a tárgyszorozat letárgyalása után — a vidéki szövetkezetek képviselőitől megjelentek közül *Menyhárt Mihály (Jászapati), Légrady Ferenc (Pécs), Dáni Zsigmond (Jászberény), Rusz István (Verpelét), Dezső István (Százhalombatta), Kerék Péter (Piliszentiván), Konecz Rezső (Lóvasberény)* szólaltak fel s terjesztettek elő indítványokat a szövetkezetek áruellátása, adminisztrációja s más belső életüket érintő kérdésekben, amelyekre vonatkozóan *Meskó Pál ügyvezető-igazgató* és *Gergely István igazgató* adtak felvilágosítást.

A mindvégig lelkes hangulatban s a vidéki szövetkezeteknek a központ iránti szeretete megnyilatkozása mellett lefolyt közgyűlést Zichy Aladár gróf zárószavai fejezték be.

Gyűjtsünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

A Friedler-féle szabadalmazott

**„GAMMA”
hajnövesztő**

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógyszerere.

**„GAMMA”
hajszappan**

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a fejrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt

FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

"A tejárákat fel kell emelni és ott kell állandósítani, ahol a gazda számítását megtalálja".

A Budapesti Általános Tejcsarnok harmincezer liter tej átvételét mondotta fel. — Nem lehet a kisgazdákat a vállalatok rossz üzletpolitikájának áldozatul dobni.

A Dunántúli Szántóvető március hó 15-iki számában Kics Elemér főszerkesztő, a kaposvári mezőgazdasági kamara h. igazgatója a következő nagyjelentőségű sorokat közli:

„A tejértékesítés válsága tartja most izgalomban a fél Dunántúlt. Arról van ugyanis szó, hogy a Budapesti Általános Tejcsarnok ezideig fenntartott négy tejgyűjtőállomásán és pedig Pápán, Balatonszentgyörgyön, Sívjokon és Nagykanizsán március hó 15-ével beszüntette a tejtávételeket, amely szóval azt jelenti, hogy egyik napról a másikra mintegy 30.000 liter, nagyrészen kisgazdáktól származó tejnek nem lesz átvétele. A vállalat erről az elhatározásról egy körlevélben értesítette az egyes községeket, amelyben indokul azt hozta fel, hogy olyan nagy a külföldi verseny, hogy a nagy távolság folytán Budapesten friss tejként el nem adható alsódunántúli tejeiket vajlá feldolgozva, a külföldi tejárakat figyelembe véve, legfeljebb 10—11 fillérrel fizethetné, de még ekkor is ráfizetne az üzemre és amellet nagy ellenszenvet keltene a gazdaközönség körében is az alacsony tejár.

A földművelésügyi minisztérium és az Országos Mezőgazdasági Kamara közbelépésére pillanatnyilag el lett hártva a veszedelem, amennyiben a Budapesti Általános Tejcsarnok tenni négy tejgyűjtőállomását március hó 16-án átvette az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ és az összes tejet egyszó 14 filléres literenkénti árban veszi át.

Mindenestre igen sajnálatos körülmény, hogy egy olyan nagy vállalat, mint a Budapesti Általános Tejcsarnok, miért, miért nem, ilyen nagyjelentőségű lépésre határozta el magát. Semmiesetre sem indokolható ezt az elhatározását a külföldi alacsony tejárakkal, hiszen egy Ausztriában, mint Németországban, a legutóbbi eső tejkért is elérhető literenkénti 18 filléres ár és az is köztudomású, hogy bár nem 14 filléres, hanem ennél magasabb áron vásárolják más tejvállalataink a tejet, a fővárostól legmesszebb eső vidékeken is, mégis vaj-exportunk igen örvedetes mértékben emelkedett és míg a múlt években vajbehozatali többlettel állottunk szemben, ezidén már jelentős kiviteli többletre számítottunk.

Jelentős állami áldozatokkal és nagyarányú társadalmi tevékenységgel igen szépen fellendült tejtermelésünk ügyét nem szabad ilyen eshetőségeknek kitenni és mindenestre intő példa kell hogy legyen a mostani eset. Egész országrészek tejtermelésének és értékesítésének az ügye nem fűgghet egy-egy vállalat helyes vagy helytelen üzleti politikájától.

Ez a 14 filléres ár csak fél megoldás, mert nem fedezi a tejtermelés költségeit sem. Már pedig ráfizetésből nem lehet megélni.

Tejtermelésünket nem szabad tisztán a főváros ellátására alapítanunk. A fővárost a szállítási nehézségek és költségek miatt hovatovább egy mind szűkebb és szűkebb körre szoruló gazdasági körzet fogja tejjel ellátni. A tejtermelés további fokozásának és biztonságának érdekében a lehetőség szerint függetleníteni kell tejértékesítésünket a főváros tejellátásától. Szólid és biztos alapokon nyugvó üzleti politikát kérünk és várunk a vállalatoktól. Hogy a szépen megindult tejtermelés to-

vább fokozható legyen, ennek első és legfontosabb feltétele, hogy a tejtermelés valóban jövedelmező is legyen. Ennek a jövedelmezőségnek sok tényezője van.

Minden áldozattal elő kell mozdítani a jó apálatok kérdését és általában, különösen a kisgazdaközönség kezén levő tehéndílmány tejelőképességének az emelését. Hisz kétségtelen, hogy egy 4000 literes tehén tejének literje kevesebbe van a gazdának, mint egy 2000 literesé.

A könnyebb értékesítés szempontjából szaporítani kell a tejszövetkezeteket és ami ennél talán még fontosabb, azokat megfelelő tejgyűjtő körzetekbe kell csoportosítani, hogy a tej átvétele, kezelése körüli költségek a minimálisra legyenek csökkenthetők.

Minden eszközzel és minden módon fokozni kell tejtermelésünk kivételét, mert csak egy biztos alapon nyugvó export képes a jövő fejlődés lehetőségeit megadni. Ezidőszent csak vajexportról beszélhetünk. Meg kell találni a módját annak, hogy megfelelő sajtunesterek kiképzése és hathatós támogatás mellett a sajttermelés és export terén is eredményeket érjünk el.

Ezekben a válságos időkben, az értékesítési nehézségek közepette, amikor a borok ezer hektoliter számára hevernek eladatlanul a pincékben, különösen a kisgazdaközönségnek, úgy szólnán egyetlen készpénzbevételi lehetősége azok a fillérek, amelyeket a tejeladásból kap. A tejárakat megfelelő nívóra kell emelni és ott állandósítani, — ha kell, még áldozatokkal is — ahol a gazda számítását megtalálhatja. Ez is elérhető, ha illetékes tényezők a kérdés mélyére tekintenek és olyan szeretetet és előrelátást tanúsítanak a kérdésben, amilyen eréllyel és eredménnyel tudtak fellépni most, ezekben a válságos napokban.

Nem kell forgalmi adót fizetni a sajáttermésű pálinka után.

A pénzügyminiszter a sajáttermésű bortörkölyből, borseprőből vagy gyümölcsből főzött pálinkának az általános forgalmi adó alól való mentesítése tárgyában rendeletet adott ki, amely szerint az őstermelő a sajáttermésű bortörkölyből, borseprőből vagy gyümölcsből főzött pálinka értékesítéséből származó bevételei után nem tartozik általános forgalmi adót fizetni, ha a pálinkát nem nyílt üzlethelyiségből árusítja. A másoktól vásárolt törkölyből, seprőből és gyümölcsből főzött, vagy másoktól vásárolt pálinkának adóköteles kereseti tevékenység körében történt értékesítéséből származó bevételek után természetesen az általános forgalmi adót meg kell fizetni.

Tizenöt-fizetést pengős fixáron vásárolják össze a gabonát.

A kormánynak sürgősen le kell főnni ezt a szemérmeslen uzsorát!

A gazdák fokozódó tökeszegénysége miatt az idén még korábban megkezdődött a buza előre való összevásárlása, mint más éveken. Még a kisgazdák is nagyszámúban kötik le előre jövő évi termésüket, még pedig nem későbbi elszámolásra történő zöldhitel formájában, hanem fixáron. A gazdák szorult helyzete és tájékozatlansága módot adott egyeseknek arra, hogy a búzát 15—16 pengős fixáron vásárolják össze ugyanakkor, amikor a tőzsde huszonhat pengőre értékeli az új termést. A búzának ilyen áron előre való vásárlása a gazdákat anyagilag teljesen tönkreteszi és az üzlet már uzsora jellegűvé bír.

Ezért az Országos Mezőgazdasági Kamara felhívta erre a körülményre a földművelésügyi kormány figyelmét és kérte, találjon módot arra, hogy a gazdákat és főként a gazdáknak azt a rétegét, mely a viszonyokat nem ismeri s a legrosszabb anyagi körülmények között tengődik, az előre való eladástól megóvja. Lépéseket tett a kamara abban az irányban is, hogy a szövetségi hitel minél előnyösebb feltételek mellett álljon a gazdák rendelkezésére ott, ahol a zöldhitelviszonyok különösen kedvezőtlenek. (Lapunk 2-ik oldalán ismertetjük a „Futura” földhitelakcióját. A szerkesztő.)

„A magyar falut, a magyar földet akarom megmenteni”, mondotta Schandl Károly dr. a bajai hitelszövetkezeti értekezleten.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet most tartotta meg első tavaszi vármegyei szövetségi propaganda-értekezletét Baján. Az értekezleten Medveczky Károly kormányfőtanácsos elnök és megjelent Balku Gyula főispán, Szabolcseyics Dusán alispán, Vojnits Ferenc polgármester, Marschall Ferenc országgyűlési képviselő, Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Willmann Mátyás, Till János, Tassy László, Hamhábr Mihály, Takács Antal, a Nemzeti Bank fiókjának főnöke, Scherer Ferenc katymári plébános és még sokan a vármegye társadalmának vezető egyéniségei közül.

Az OKH részéről résztvettek az értekezleten Schandl Károly ny. államtitkár, alelnök-vezérigazgató, Steuer György ny. államtitkár, az OKH földmunkás-osztályának vezetője, Borsody Sándor OKH igazgató, Both Dezső igazgató, Raksányi Mihály cégvezető, Wanke Gusztáv, Enyedi Gyula és Dudás Gyula osztályfőnök.

Az elnök megnyitó szavai után általános figyelem közepette Schandl Károly dr. tartotta meg előadását a szövetségi tömörülés és a gazdatársadalom megszervezésének szükségességéről.

— Az ország csak a mezőgazdaság helyzetének jobbrafordulásától remélhet jobb jövőt, — mondotta többek közt. — A mezőgazdaság megmentése egyben a kereskedő-, iparos- és tisztviselőosztálynak is érdeke és ha a magyar mezőgazdaság diadalmasan állja a harcot az amerikai búzával, ennek a hatása a többi gazdasági osztályra nézve sem maradhat el.

— A magyar mezőgazdaság megmentése másképpen, mint a gazdatársadalom szövetségével, nem képzelhető el. Vissza akarjuk állítani a puritán szövetségi erkölcsöket; az együttérzésben, a szociális összetartásban és a

szövetségi hűségben gyökerező hitet. A szövetségi mozgalom ujjaszületésétől az agrárhitel megjavulását várom, a szövetségi üzletrésztökek szaporodásától a kamat csökkenését. A magyar falut, a magyar földet akarom megmenteni a pusztulástól, mert szeretem a szántóföldön dolgozó földművest, a kisműhelyben szorgoskodó iparost.

— Ma a nagytöke éles harcot folytat a szövetségi kisemberek ellen. Így legutóbb is küldöttség ment a kereskedelemügyi miniszterhez és a földmunkás szövetségek közmunka vállalkozásai ellen tiltakoztak. Elismerem, hogy a tökét nem szabad bántani, de ezt ne csak akkor hirdessék, amikor a nagy bankoknál van a töke, hanem akkor is, ha az a kisemberek szövetségénél van.

A szünni nem akaró taps után elsőnek Balku Gyula főispán mondott buzdító szavakat, majd Szabolcseyics Dusán jelentette be a vármegye támogatását a szövetségi mozgalomhoz, amelyhez Vojnits Ferenc polgármester a városi törvényhatóság nevében csatlakozott.

Ezután Marschall Ferenc országgyűlési képviselő mondott nagyhatású beszédet. Steuer György ny. államtitkár felszólalása után Gesztelyi Nagy László, majd Okrészi Illés mondottak beszédeket, végül Török Ferenc határozati javaslatot nyújtott be, amelynek értelmében az értekezlet felhívja a megye nagy-, közép- és kisbirtokosait, hogy a szövetségeket üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése révén támogassák.

Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel elfogadta az előterjesztett javaslatot, majd Medveczky Károly elnök indítványára táviratilag üdvözölték: Bud János közgazdasági, Mayer János földművelési és Wekerle Sándor pénzügyminisztert,

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház március hó 18-iki, hétfői ülésén elfogadták a spanyol-magyar kereskedelmi szerződés pótegyezményét, majd áttértek a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

F. Szabó Géza elismeréssel adózott a javaslat intézkedéseinek, de néhány kérés is ajánlott a belügyminiszter figyelmébe. Többek közt azt a kívánását hangoztatta, hogy a jegyzőket ne üssék el a passzív választójogtól. Külön törvényes intézkedést kívánt a vármegyei és a városi törvényhatóságokra nézve.

Várnai Dániel szociáldemokrata nem fogadta el a javaslatot. Flandorfer Ignác azt hibáztatta, hogy a törvényhatósági városok ügyét együtt rendezik a vármegyéék ügyével, holott mindkettőre külön törvényjavaslatot kellett volna beterjeszteni. A javaslatot egyébként elfogadta. Kun Béla azt kérdezte a belügyminisztertől, hogy kik fogják megejteni az új tisztviselői választásokat.

Scitovszky Béla belügyminiszter kijelentette, hogy az új tisztújítást természetesen az ujonnan alakult törvényhatósági bizottságok fogják megejteni.

A kommunista tüntetés a Ház előtt.

A napirendi vita során Farkas István szocialista képviselő szóvá tette a munkásság márciusi ünnepségén lezajlott botrányos jeleneteket és azt a vakmerő állítást kockáztatta meg, hogy a rendőrség előre kitervezve rendezte meg a munkások sététkergetését.

Scitovszky Béla belügyminiszter nyomban szólásra emelkedett és kijelentette, hogy kommunista ifjúsági tömeg támadta meg a rendőrséget; a tömeg nem egy helyen a kommunista internacionálét énekelt, a tüntetők a proletárdiktatúrát éltették és követ dobálták meg a rendőröket. A rendőrség természetesen azért áll a helyén, hogy mindenkivel szemben biztosítsa a rendet. Ebben a tekintetben a kormány kéréllhetetlen és el van szánva arra, hogy a legkisebb tüntetést is a legnagyobb szigorúsággal fojtsa el.

A Ház tagjai a belügyminiszter kijelentéseit megnyugvással vették tudomásul.

A március hó 19-iki, keddi ülésen folytatták a köz-

igazgatási reformjavaslat vitáját. Fáy István örömmel üdvözölte a javaslatot, amely szerinte a haladás szellemében ujítja meg a vármegyét. Mindenkit be kell engedni az alkotmány sáncába, származásra és rangra való különbség nélkül, de aki bekerül, annak a hazáért kell dolgoznia.

Horváth Mihály szerint a javaslat növeli a főispánok befolyását, a népet pedig csökkenti. Lándzsát tört amellett, hogy nők is lehessenek törvényhatósági tagok.

Szapáry Lajos gróf azt hangsúlyozta, hogy igazságos, megértő és népszerű közigazgatásra van szükségünk. Sajnálatosan tapasztalta, hogy a közigazgatási tisztviselők sokszor nem a közönség érdekeit tartották szem előtt, hanem csak azt, hogy feljebbvalóikat kielégítsék és így munkájuk aktagyardításban merül ki. A közigazgatási reformtól elsősorban ennek az állapotnak megszüntetését várja. Kifogásolta azt is, hogy a rendbíróságok aránytalanok. A javaslatot elfogadta, mert egy lépést jelent a korszerű reform felé.

Bródy Ernő demokrata felszólalása után Propper Sándor szociáldemokrata újra a Petőfi-szobornál lezajlott munkástüntetés ügyét ráncigálta elő és azt kívánta, hogy a Ház következő ülésének napirendjére a belügyminiszter tegnapi beszédét tűzzék ki.

Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár kijelentette, hogy a belügyminiszter már megadta válaszát ebben a kérdésben, neki ahhoz semmi hozzátenni valója nincsen.

A március hó 20-iki, szerdai ülésen Almásy László házelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Kossuth Lajos halálának harmincöt éves évfordulójáról. A megemlékezést a Ház tagjai állva hallgatták végig.

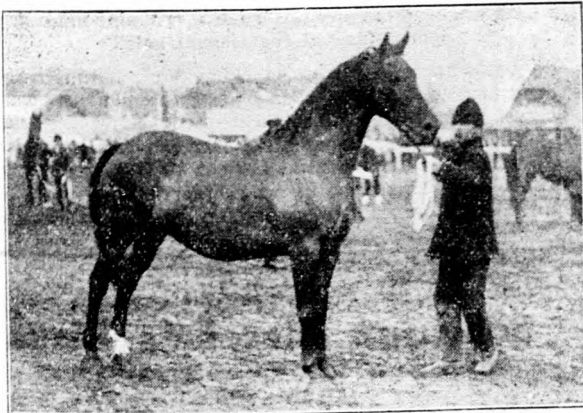
Ezután folytatták a közigazgatási reform vitáját.

Lukács György elfogadta a javaslatot, de állást foglalt a nők választásossága mellett, továbbá azt kívánta, hogy a megválasztott tagok legalább felét tegyék ki az összes tagoknak.

Reisinger Ferenc szociáldemokrata nem fogadta el a javaslatot. Neubauer Ferenc azt hangsúlyozta, hogy a jó közigazgatás az emberektől, az egyéntől függ, ezért a tisztviselőket kell megválogatni. A napi politikát ki kell zárni a bizottsági tagok választásából és az ülésekből. A javaslatot elfogadta.

Kéthly Anna szociáldemokrata nem fogadta el a javaslatot. Éhn Kálmán hozzájárult a javaslatához, de sürgette az orvosoknak és a jegyzőknek státuszrendezését és azt kívánta, hogy a tiszti orvosok magasabb javadalmazásban részesüljenek. Külön felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a tiszti orvosok számára a törvényhatóságokban is biztosítsanak helyet.

Az interpellációk során Friedrich István intézett kérdést a töredékrészvényekre vonatkozó pénzügyminisz-

Dijnyertes Nonius a Mezőgazdasági Kiállításon.

POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . .	már P	7.90-től
Harmónikák . . .	már P	7.80-tól
Citárák . . .	már P	11.80-tól
Kiárinétek . . .	már P	14.95-től
Mandolinok . . .	már P	15.20-tól
Gramofonok . . .	már P	29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

teri rendelet tárgyában, Sándor Pál pedig a kartelek megrendszabályozását sürgette.

A rémuralom évfordulója.

A március hó 21-iki, csütörtöki ülésen napirend előtt Váry Albert szólalt fel és többek között a következőket mondotta:

— Ma tíz éve annak, hogy az ezeréves történelmi Magyarország gazdátlanul vált államhatalmát néhány sehonai kommunista kalandor és gonosztevő magához ragadta és alkotmánytörvényt és jogegyenlőséget lábbal tiporva, azt százharminc napon át terrorral bitorolta. A csöcselék féktelen, alantas szenvedélyre támaszkodva és kizárólag saját jólétét szolgálva, felborította a jogrendet, az állami adminisztrációt és vad gyűlölettel támadott a polgárság élete, szabadsága és vagyona ellen. A magyar történelemből ennek a százharmincharom napos rémuralomnak szegényfoltját kitörölni nem lehet. De nem is akarunk és nem is szabad felejtetni.

— A másik tanúság, amit e gyászos évforduló alkalmából levonhatunk, az, hogy az olyan eszme, mely csak egyes osztályok érdekeit szolgálja, nem alkalmas arra, hogy a nemzet és emberiség haladását biztosítsa.

— A harmadik tanúság az, hogy dobjunk ki lelkünk-ből a gyűlölködést és közeledjünk egymás felé szeretettel.

A Ház tagjai Váry Albert szavait hosszantartó éljenzéssel és tapsal jutalmazták.

Ezután áttértek a közigazgatási reform folytatólagos vitájára. Gál Jenő demokrata a javaslatot nem fogadta el. Károlyi József gróf a javaslat egyik legnagyobb érdemét abban látja, hogy összhangot kíván teremteni az állam és az önkormányzat között.

Propper Sándor szociáldemokrata a javaslatot nem fogadta el. Tabódy Tibor annak a kívánságának adott kifejezést, tegyék lehetővé, hogy a községi jegyzők az alispánosságig emelkedhessenek.

A március hó 22-iki, pénteki ülésen véget ért a közigazgatási reformjavaslat általános vitája. Farkas István nem fogadta el a javaslatot, Gyömörey Sándor megállapította, hogy a javaslat nemcsak a régi Magyarországot fogja átalakítani, hanem átépíti az egész közigazgatást. Azt kívánta, hogy a megyebizottsági tagok közé csak vármegyei emberek kerülhessenek, akik teljesen függetlenek a mindenkori kormánytól. Brandt Vilmos a közigazgatási tisztviselőket vécte meg a vita folyamán elhangzott támadásokkal szemben. Patacsi Dénes azt szeretné, ha a választott tagok száma éppen úgy, mint a multban, legalább a fele lenne a törvényhatóságoknak. Csik József arra mutatott rá, hogy a multban a vármegyék vezetői nem sokat törődtek a nép bajaival. Esztergályos János szociáldemokrata nem fogadta el a javaslatot. Végül Scitovszky Béla belügyminiszter válaszolt a vita során elhangzott észrevételekre.

A belügyminiszter beszéde.

— Hatvan esztendőnek kellett elmúlnia, — mondta többek közt — amíg a közigazgatási törvényjavaslat abba a helyzetbe kerülhetett, hogy benyújtott szövegében általánosságban elfogadtassék. A jelen törvényjavaslat nem egységes; nem öleli fel a közigazgatás minden területét. Hiszem azonban, hogy ennek a törvényjavaslatnak nyomán, amely jégtörő akar lenni az új közigazgatás megalkotásánál, azok a kérdések is megfognak oldódni, melyek előfeltételei a jó közigazgatásnak.

— *Én a társadalmi erőt akarom az államhatalom rendelkezésére bocsátani. Én a törvényhatóságokat nem országos politikai pártszempontok zsákmányául akarom odadobni, hanem azoknak az érdekeltségeknek a szolgálatába állítani, amelyek a vármegyék és városok uralma alá tartoznak.*

— A nők választóhatóságával kapcsolatosan ki kell jelentenem, hogy *én a nőt nem akarom a politikában látni.* A nő a maga magasztos hivatását nemcsak a családban töltheti be, hanem a társadalomban is van hivatása. Természetes, hogy a törvényjavaslat nem elégíti ki mindenkit. De figyelembe kell venni az időt és a körülményeket és szeretettel kell az ügy iránt viselkedni. *Mert aki ezt az ügyet szereti, az magát az életet szereti.*

A belügyminiszter beszéde befejeztével hosszas ünneplésben részesítették.

A Ház március hó 23-án husvétii szünetre ment, mely április hó 9-ig tart.

Kossuth Lajos halálának évfordulója.

Március hó 20-án ünnepelte a nemzet Kossuth Lajos halálának évfordulóját. A budapesti ünnepek sorát a Deák-téri evangélikus templomban tartott istentisztelet vezette be. Raffay Sándor dr. bányakerületi püspök is jelen volt a templomban, ahol az oltár elől vitéz *Kendek-Kirchknopf* Gusztáv dr. bányakerületi központi lelkész, az Országos Luther-Szövetség igazgatója, intézett mélyhatású beszédet az egybegyűltekhöz.

Mint minden évben, ez idén is az *Egységes Párt* képviselőtagjainak nagyobb csoportja kereste föl délelőtt *Pesthy Pál* elnök vezetésével Kossuth Lajos sírját. Ott volt a többi között: *Szabó Sándor, Rubinek István, Karajáth Jenő, Meskó Zoltán, F. Szabó Géza, Jánossy Gábor, Szabó Jenő, Bárány Sándor, Szabó Iván, Csontos Imre, Csizmadia Sándor, Tóth Pál, Tomcsányi Vilmos Pál, Péntek Pál* országgyűlési képviselők és *Neubart Sándor*, a párt igazgatója.

Az ünnepség a magyar Hísekegy élénklésével kezdődött, amelyet az Acélhang dalárda adott elő *Noszeda Károly* vezetésével. Ezután *Erdélyi Aladár* mondotta el nagyhatású emlékbeszédét. Most az Acélhang dalárda elénekelt a „Ne sírj, ne sírj, Kossuth Lajos” című dalt, majd az ifjuság küldöttségének az élén *Herrmann Gábor* tett hitet a Kossuth-ideálok mellett. Ezután a résztvevők bevonultak a mauzóleum belsejébe, ahol *Szabó Sándor* az *Egységes Párt* koszorúját, *Herrmann Gábor* pedig az ifjuságét helyezte el. Itt a közönség elénekelt a „Kossuth Lajos azt üzenté...” kezdeű dalt. A megható ünnepség a Szózat hangjai mellett ért véget.

Az évforduló alkalmából Kossuth Lajosnak a parla-

ment előtti szobrát is megkoszorúzták. Diszes koszorút helyezett el a szobron *Budapest Székesfőváros Közönsége* és a *Magyar Ujságírók Egyesülete* is.

Miniszterek husvétii pihenője.

Bethlen István gróf miniszterelnök március hó 22-én elutazott a fővárosból és a husvétii ünnepeket Olaszországban tölti, *Scitovszky* belügyminiszter Abbáziába utazott, míg *Herrmann* Miksa kereskedelemügyi miniszter *Arosában* üdül. *Klebsberg Kunó, Walkó Lajos, Csáky Károly, Wekerle Sándor* és *Zsitvay Tibor* Magyarországon maradnak, de a fővárost szintén elhagyják és vidéken töltik az ünnepeket. *Mayer János* földmívelésügyi miniszter hazautazik családjával *Kompoltra*, ahonnan csak husvét után tér vissza a fővárosba. Itt említjük meg, hogy *Mayer János* földmívelésügyi miniszter fiát, *Kálmánt* a budapesti *Közgazdasági Egyetem* március hó 23-án avatta a közgazdasági tudományok doktorává. Az avatáson a miniszter és felesége is megjelent.

Vita az állami beruházásokról.

Az *Egységes Párt* vita-estélyeinek során az elmúlt héten *Szabóky Alajos* dr. pénzügyi államtitkár tartott előadást az *1924/25. és 1928/29. évek beruházásairól*. Az előadó részletesen ismertette a beruházások összes tételeit és minden pontnál megindokolta azok szükségessé voltát, majd megállapította, hogy az *eddiggi beruházási politika volt az egyedüli helyes*. Az eddigi beruházásokkal elértük azt, hogy a jövő beruházásokat csekély kivétellel a *gazdasági élet fejlődésére, a termelés fokozására, a szállítási olcsóbbodására érdekében a forgalmi intézmények kiépítésére, a rendelkezésre álló energiáknak gazdaságosabb kihasználására és fokozottabb exporttevékenységre fordíthatassuk*.

Ezután *Bethlen István* gróf miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány öt év nehéz munkájával olyan eredményekhez jutott, amelyek az országra nézve *maradandók*. A kormánynak az a feladata és törekvése is arra, hogy külföldön hitelét megerősítse és *külföldi kölcsönöket vegyen igénybe*. A költségvetés mai alakulása következtében az előtt a helyzet előtt állunk, hogy *nem dolgozhatunk tovább nagy feleslegekkel*. El fog jönni azonban az az idő, amikor *külföldi kölcsönt vehetünk igénybe*, de addig is a legnagyobb takarékoságra van szükség, mert különben nem leszünk képesek fenntartani azt az állapotot, amelybe az országot hoztuk. Más pénzügyi politikát senki sem folytathatott volna a helyünkben és *aki másképp járt volna el, hibát követett volna el*.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

„Az angol külügyminiszternek a trianoni határok módosításával foglalkozni kell!”

Rothermere lord lapja, a *Daily Mail*, feltűnést keltő cikket közöl abból az alkalomból, hogy Románia a román- lengyel határok módosítását kérte Lengyelországtól, mert a jelenlegi határok Románia számára kedvezőtlenek. Ezzel — írja a lap — *Románia megtette az első lépést a trianoni békeszerződés hibáinak kiküszöbölésére*. Ugy Románia, mint Lengyelország, bár mindketten győztes államok, tisz-

Petroleum-kályha égés közben is **hor-**
dozható, tiszta, üzem-
biztos, füstcső nélkül ég, csodás meleg ad, legolcsóbb
tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák.
Karbid. — Acetylénégők és összes
kellékek.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig **Schvarcz**

Schvarcz József és Társa

Budapesti, Vilmos császár-ut 53.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: **Műszakai Unió R.-T.**)

„Üstökös“
törv. védve.

Megóvja a bőrt a töréstől, víztől
és gyors kopástól.
Fest, puhít és konzervál.
Vigyázz!

„Üstökös“
a gazdaság gyógyszere!
Folyékony bőrápoló.

A lószerszámok, csizmák, bakkan-
csok, bőrkabátok, kocsibőrök stb. biztos
ápoló anyaga.

Puhít, fest, vízmentesít, konzervál.

Vigyázzon az „Üstökös“ törvényes
védjegyünkre, amely minden bádogon
világosan olvasható.

Minden fűszer-, festék-, bőr-, vas-
üzletben és szijgyártónál kapható.

Gyártja:

SÁRKÁNY

vegyitermék vállalata

Budapest,

VII., Damjanich-u. 28/a.

tában vannak a módosítás szükségességével és bárki legyen az angol külügyminiszter, a trianoni határok módosításával foglalkoznia kell. Az angol külügyminiszternek az lesz a kötelessége, hogy hívja össze értekezletre mindazokat a középeurópai államokat, amelyek határait a trianoni béke felforgatta és teremtsen megegyezést, mert csak így küszöbölhető ki a jövő háborúja.

A tótok elmagyarosodásáról panaszkodnak a csehek.

A Slovenski Dennik című cseh újság vezércikkét közöl, amelyben a Felvidéken még ma is folyó állítólagos magyarosítást ostorozza. A határmenti városok és falvak hivatalaiban — írja a lap — személyi változások történtek. Tót hivatalnokok költöztek oda a legtótabb vidékekről és ezek most egymásután elmagyarosodnak. A magyar lakosság nagy öröme nem szegyenlik kijelenteni, hogy a cseh nyelvet nem értik, gyermekeikkel odahaza magyar nyelven beszélnek, sőt egymás között is. A csehszlovák állam vezető államhivatalnokai magyar gimnáziumba küldik gyermekeiket, még akkor is, ha helyben jó gimnázium vagy polgári iskola van, amelyből nem nagy gondot jelent a különbözőzeti vizsga a gimnáziumban és a reáliskolában. Nyilvános helyeken, kávéházakban magyarul beszélnek, magyar dalokat énekelnek, magyar cigány mellett mulatnak. Aki most átvándul magyarrá és magyarosítja gyermekeit, az a csehszlovák nemzet árulója — fejezi be felhördülését a cseh újság.

Amerika új elnökének távirata Horthy Miklós kormányzóhoz.

Horthy Miklós kormányzó Hoovert, az Északamerikai Egyesült Államok új elnökét hivatalbalépése alkalmából meleghangú távirattal üdvözölte, amelyre a következő válasz érkezett:

„Nagy örömmel vettem kegyes üdvözlését, amelyet beiktatásom alkalmából volt szives hozzám intézni. Amidőn ezért köszönetet mondok, kérem, fogadja Főméltóságod legjobb kívánságaimat a magyar nép nevében is, amelynek békét és fejlődést kívánok.“

Az antantseregek háborus fővezére meghalt.

Foch francia tábornagy, az antanthaderők főparancsnoka, az elmúlt héten Párisban meghalt. Vele a világháború egyik legkiválóbb hadvezére költözött el az élők sorából. A tábornagyot a legnagyobb hadvezéreket megillető pompával temették el Párisban, a francia nép mélységes gyászja mellett.

Agyonlőtték egy zágrábi lap főszerkesztőjét.

A legnagyobb horvát újság, a Zágrábban megjelenő Novosty főszerkesztője, Slegl Antal ellen gyilkos merényletet követtek el. Slegl éppen hazatérőben volt lakására s midőn kiszállt az automobiljából, a ház kapujában egy ismeretlen férfi várta, aki gyors egymásutánban több lövést adott le a lapszerkesztőre. A golyók találtak és Slegl holtan rogyott össze. Az ismeretlen merénylő elmenekült. A merényletnek minden bizonnyal politikai háttere van. Slegl az utóbbi napokban rengeteg fenyegető levelet kapott, amelyekben az ismeretlen levélírók halállal fenyegettek. Slegl ugyanis a diktatura kihirdetése óta a diktatura támogatásának feltétlen szükségességét hirdette. A gyilkos merénylőnek még nem akadtak nyomára.

Magyarország területe szent és sérthetetlen.

Egy előkelő londoni klubban Sir Robert Donald érdekes előadást tartott Magyarországról. Magyarország akaratára ellenére sodródott a világháborúba, — mondotta többek közt az előadó. — A magyarokat a békemódosítás határozott ígéretével vették rá a trianoni béke aláírására, de ezt az ígéretet nem tartották be. A békeszerződés gazdaságilag tönkretette ezt az országot, amely mégis hatalmas erővel és áldozatkészséggel talpraállott. A trianoni béke igazságtalanságait feltétlenül orvosolni kell, Magyarország területét egy általános semlegességi szerződésben szentnek és sérthetetlennek kell nyilvánítani s a nagyhatalmak védelme alá helyezni ennek biztosítását.

Adónaptár április hóra.

Az 1929. év első évnegyedére járó egyenes állami adókat április 1-től május 15-ig kell befizetni. Ameddig a folyó évi adókövetés meg nem történik, addig az adókat a tavalyi kivétel szerint kell fizetni.

Az alkalmazottak kereseti adóját a március havi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján április 15-ig kell befizetni a községházán. Ugyancsak április 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót is az említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adó átalány összege 48 pengőnél nem több, az átalányrésztleteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az átalány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az átalányrésztleteket április 5., 10., 15., 20., 25. és 30-án kell bélyegben leróni.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a „Vasárnap” valamennyi előfizetője és a lapot példányonként vásárló olvasóink Konkoly Thege Sándor dr., m. kir. gazdasági főtanácsosnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kitűnő főtípkarának rádióelőadását kapják meg füzetalakban, melyet

A kiállítások, állatdíjazások oktató hatása és jelentősége

címmel tartott meg. Konkoly Thege Sándor dr. évek óta rendezzi a tenyészállatkiállításokat és vásárokat; a most lezajlott Országos Mezőgazdasági Kiállítás páratlan sikerének is egyik részese. Nines tehát senki, aki nála jobban meg tudná mondani, hogy mi is ezeknek a kiállításoknak és állatdíjazásoknak jelentősége és célja. Konkoly Thege Sándor dr. természetesen nemcsak a budapesti tenyészállatvásárokkal foglalkozik, hanem a vidéken is mind gyakrabban rendezett állatkiállítások és díjazások jelentőségét emeli ki.

A legkiválóbb magyar szakember értékes előadását olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A homoki borsó (Peluschke).

Irta: Szabó Lajos, a kecskeméti mezőgazdasági kamara növénytermelési osztályának vezetője.

A homoktalajok feljavításának kérdése napról-napra jobban foglalkoztatja a gazdaközönséget. Ez a nagy érdeklődés azt mutatja, hogy az eddig mostohán kezelt homok is gondosabb ápolásban fog részesülni: be fog iktatódni a jövedelmet hozó talajok sorába.

A homoktalajokat a pillangós takarmánynövények termelésével tudjuk megjavítani, mert a pillangósok a nitrogént, ezt a nagyon fontos növényi tápanyagot, a gyökereiken élő baktériumok segítségével a légtérből le tudják raktározni. Így ehhez a fontos növényi tápanyaghoz ingyen jut a homoki pillangós takarmányt termelő gazda. Nagy jelentősége még e pillangósok termelésének az is, hogy a gyenge homokon is nagy tömeget adnak, zárt-szárknál és erős beárnyékolásuknál fogva elnyomják a gatz s nem engedik kiszáradni a talajt. Gyökérzetük és tarlórézszük elkorhadásával pedig a talaj televénytartalmát gazdagítják. Erre azért van nagy szükség, hogy a televényben dusabb talaj a vizet jobban tudja megtartani és a növények erőteljes fejlődéséhez szükséges baktériumok tenyésztése is élénkebb a televény- (humusz-) tartalmu talajban.

A homoki pillangós növények közül a könnyű homokon szép eredménnyel termelhető a szösös bükköny, a nyulszapuka, az egy- és kétéves somkóró és a homoki borsó.

Jelen cikkemben a homoki borsót óhajtom a magyar gazdák előtt ismertetni, amely kitűnő takarmányt ad, úgy zölden, mint szénává szárítva. Állattartás szempontjából is fontos az, hogy a homoktalajokon jó minőségű és nagy tömeget adó takarmányféléseket termeljük.

A homoki borsó dus, nagy levézetű és nagy mennyiségű fehérjeteralmánál fogva nagyon értékes takarmány.

A homoki borsó tavasszal vetendő: *korán március hónapban*, amikor az árpát és zabot vetjük. Vetendő őszi mély szántásba. Vetés előtt adjunk jó erős fogasolást vagy tárcsázást. Katasztrális holdanként elvetendő 70 kg. vetőmag. Tekintettel arra, hogy a borsó magasra nő, szükséges, hogy támasznövényt használjunk, különben a földre lefekszik; ennél fogva hozzákeverendő katasztrális holdanként 30 kg. zab.

Homoki borsót mélyen kell vetni, legalább 5–6 cm. mélységben és ajánlatos a könnyű, szélhordta homoktalajt a vetés után azonnal ledudvázni (szalmával vagy törekekkel) és az elszórt szalmát birkával vagy sertésekkel letaposítani. A dudvázásnak három célja van:

1. A betaposott dudva megfogja a laza homokot.
2. A lecsapódó harmat a szalma alatt jobban megmarad és így a talaj nedvességét tovább megtartja.
3. Az elszórt szalma a talaj humusztartalmát gyarapítja.

Takarmányozási célra a homoki borsót akkor kaszáljuk, ha virágzásban van, mert ekkor még elég nagy tömeget ad. Ha szénává akarjuk szárítani, vagy zombolyítani, úgy teljes virágzásában kell levágni, mert ha később vágjuk, úgy az alsó levélrészek a nagy beárnyékolás következtében lerohadnak s így kevesebb takarmányt nyerünk.

Minthogy homoktalajaink általában kiéltek, sívárak, tápanyagban szegények, ennél fogva szükséges nagy termés elérésére, hogy műtrágyákat használjunk. Egy katasztrális holdra szükséges 150 kg. superfoszfát, 80 kg. 40 százalékos kálisó és ha nagyon kiélt a talaj, 50 kg. mésznitrogén. A műtrágyát a laza homoktalajon tanácsos az ősz folyamán elszórni és alászántani, vagy pedig korán tavasszal az őszi szántásra rászórni és jól betárcsázni. Később tavasszal, amikor a homok már kiszáradt és a szél kezdi hordani, a műtrágyát nem tanácsos elszórni, mert annak nagyrészét a homok elhordja, s így nem fogjuk elérni a várt eredményt. A műtrágyakiszórásnál a superfoszfát összekeverhető a kálisóval, de a mésznitrogént a superfoszfáttal sohasem szabad összekeverni. Ha a vetés előtt szórni ki a műtrágyákat, akkor figyelemmel kell lenni arra, hogy a mésznitrogént legalább két héttel a vetés előtt szórjuk el, mert közvetlenül a vetés előtt adott mésznitrogén a vetőmag csiraképességét károsan befolyásolhatja. Az előbb említett műtrágyaadagolás mellett eltertem gyenge, szélhordta homoktalajon katasztrális holdanként 176 mm. zöldhozamot a homoki borsó termelésével.

A homoki borsó tehát, úgy talajjavító hatásánál fogva, mint értékes takarmányhozamánál fogva, nagy jelentőségű a homoktalajokra. A homoki borsó vetőmag a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamaránál (Kecskemét)* megrendelhető, mert a Kamara, hogy a homoki gazdákat e kiváló takarmánynövény magjához juttathassa, egyik nagy hazai homokbirtok vetőmagkészletét lefoglalta. A homoki borsó termelésére saját érdekükben felhívom a homoki gazdákat figyelmét.

A gazdasági bőrneműek (lószerszámok, csizmák, bakkancsok, bőrkabátok, kocsibőrök) gondozása.

Dacára a kultúra előrehaladottságának, a gazdasági bőrneműek ápolása még ma is, a XX. században, sajnos, nagyon alacsony fokon áll. Minden és mindig előbbrevaló, mint az, hogy a gazda gondosan széjjeljelézzen a majorságában és megvizsgálja a mindennap használatba kerülő lószerszámokat, a cselédség bőrneműjét. Pedig ezen a téren is, úgy mint nagy általánosságban, kell, hogy elsőrendű feladata legyen a gazdának, a földesurnak, hogy haladjon a korrál.

Nem nézhetjük továbbra is tétlenül, hogy miképpen töredezik a lószerszám, hogy mily gyorsan megeszi a por, a víz a csiznát, bakkancsot, vagy a kocsitető bőrt, hogy mily alatto-

Baromfitenyésztők figyelmébe!

Fehér leghorn, Rhode Island, Sárga orpington tyuktojások és pekingi kacsotojások darabonként 50 fillérért kaphatók

ifj. CS. VINCZE FERENC fajbaromfitenyésztésében,
Kunmadaras, 1. ker. 83. sz.

mosan feslenek a varrások a gyeplőszáron, hogy miképpen vezetjük a színt a bőr, hogyan kopik és hogy megy tönkre.

Ma már, amikor a vegyeszeti technika a legsúlyosabb feladatokat is megoldja és akkor, amikor új termékeivel a gazdaközönségnek a rendelkezésére áll, akkor már nagyon könnyű a fenti bajok ellen védekezni. A bőrneműek magas ára rendkívül megnehezíti az új anyagok beszerzését, minélfogva nagy fontossággal bír nemcsak a technika szempontjából, hanem az egyéni kiadások miatt is, hogy a gazdaságban használatos összes bőrneműek a leggondosabb ápolásban részesüljenek.

Vannak gazdaságok, ahol a jószándék megvan ezek ápolására, azonban ezt helytelenül alkalmazzák, mert nem tudnak szabaddulni a régi jó szokástól és azt hiszik, hogyha a szerszámot, csizmát egy kis maradék disznószírral bekenték, akkor már eleget tesznek a gondos gazda kötelességének. Nem kell bővebben magyaráznunk és kimutatnunk, hogy az ily módon való ápolás egyáltalában nem használ, hanem kimondottan káros, amiről, ha nem is tudatosan, de a gazdaközönség már régóta meggyőződött, mert az ezen módon alkalmazott ápolás dacára is a bőrneműt folyton javíttatni kell, vagyis az gyorsan tönkre megy.

A bőr nem vas. A bőr mesterségesen kikészített állati anyag, amely a természetes kopásnak, a repedésnek, az időviszontagságainak erősen ki van téve. A bőrt ugyanugy kell ápolni, mint az élő jószágot, mert különben gyorsan tönkre megy. A bőrneműek ápolására, puhítására, festésére, vízhatlanságára kiválóan megfelel az az eisöréndű vegyi összetételű anyag, amely „Üstökös“ törvényileg védett, folyékony bőrápoló néven van forgalomban.

Attól eltekintve, hogy ez a gyártmány magyar készítmény, amely már a jó gazdák nevéből is kitűnik, már évek óta van forgalomban és a gazdaközönség körében rendkívül szeretik.

Nem tiszser és nem százszor fordult elő, hogy lapunk olvasói a bőr tartósságára vonatkozó kérdésekkel fordultak hozzánk és éppen ezért szánjuk jelenlegi cikkünket erre, mert tudjuk, hogy gazdaközönségünknek csak jó szolgálatot tehetünk vele.

Mi nem bemutatni akarjuk az „Üstökös“ törvényileg védett folyékony bőrápoló anyagot, — melynek hirdetése lapunk mai számában is olvasható — hanem mindazoknak, akik haladnak a korral, leírjuk pár sorban ezen bőrápoló felülmulthatatlan tulajdonságait.

Az „Üstökös“ a bőr likacsain behatol, miáltal az egész bőrt átjárja és megvédi a száradástól. Használata a bőrön azonnal észrevehető, mert már egyszeri bekentés után a bőrnemű puha, könnyen hajlítható és vízmentes lesz.

Attól eltekintve, hogy az „Üstökös“ kipróbált festőanyag is, mely a bőr eredeti fekete, vagy sárga színt visszaadja, használata rendkívül gazdaságos, mert az utolsó cseppig felhasználható.

Hangsúlyozzuk végül, hogy az „Üstökös“ szó a készítő gyár törvényes védjegye, minélfogva ez törvényes védelem alatt áll, tehát aki csakis ezt az „Üstökös“ nével ellátott folyékony bőrápolót kéri és veszi, az biztosan ezt az általunk megnevezett anyagot kapja is.

A szudáni fü. Bár legtöbbször e kiváló takarmánynövényt már ismertettük, azt hisszük, gazdáinknak jó szolgálatot teszünk, ha újlag felhívjuk figyelmüket a termelésére. A szudáni fü a szárazságot rendkívül jól állja és a szálastakarmánynak vetett költségnél és muharnál jóval értékesebb, miután nagyobb tömeget ad és sarjunevelő képessége is van. Talaj és elővetemény iránt különös igényeket nem támaszt, csupán jó termőerőben kell, hogy legyen a földje. Miután hivatott állami kísérleti intézmények szerint a hazánkban eddig elért eredmények nagyon biztatóak, ezen új és értékes takarmánynövénynek minél nagyobb mérvű felkarolását ajánljuk. Magva legjobb minőségben Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r-t. Budapest, Rottenbiller-u. 33. sz. a. kapható, mely cég kívántra kimerítő termelési utasítást is küld.

Őszi vetések tavaszi felültrágyázása. Nem minden őszi vetés kíván fejtrágyát, mert a jól megtrágyázott, nitrogénben hiányt nem szenvedő földeken, tavaszi fejtrágyázásra csak kivételes esetekben lehet szükség. Az ilyen földeken kítavaszkodáskor már maga a vetés is elárulja erőteljes nekiindulásával azt, hogy fejtrágyát nem kíván. Ha az ilyen vetésre mégis reáerősözkölnék a fölös mennyiségű nitrogént, vele a legjobb esetben nem használunk, de rendszerint a megdülés fokozása és az érés késleltetése miatt egyenesen ártunk. Azokra a vetésekre azonban, amelyek tavasszal gyengék és amelyek talajáról különben is tudjuk, vagy legalább sejtjük, hogy nincs bennük elegendő nitrogén, igen jövedelmező lesz, ha — amint a megszikkadt földre tavasszal rá lehet menni — katasztrális holdanként körülbelül 10—14 kg. nitrogént alkalmazunk fejtrágyául, amennyit körülbelül 50—75 kg. mézsnitrogén tartalmaz. Nem a véletlen műve az, hogy a szuperfoszfát mellett hazánkban a mézsnitrogén használata terjed a legrohamosabban. Magyarazatát ennek abban találjuk, hogy gazdáink gyakorlati tapasztalatok és jövedelmezőségi számítások alapján ezt találták a legjobbnak. Ime egy példa: Egy métermázsza mézsnitrogén ára felfelé kerekítve 30 pengő. Ha 70 kg.-t használunk belőle fejtrágyául katasztrális holdanként, úgy a terméstelebbet értékének 21 pengőt meg kell haladnia, hogy a mézsnitrogén fejtrágyába fektetett pénz hasznot hozzon. Buzából a fent említett fejtrágyázás eredményeképpen egy métermázsával feltétlenül többet aratunk. Nem ritka dolog, hogy 3—4, sőt 5 métermázsás terméstelebbet irhatunk a fejtrágyázás javára. Az egy mázsán felüli többlettermés, meg a feltétlenül nagyobb szalmatermés adja a tiszta hasznót. (csy.)

Ha van

Ha nincs

Osztálysorsjegye

Jó érzés,
türelem,
bizalom,
reménység

Szomorúság,
fájdalom,
türelmetlenség,
reménytelenség

a biztos jutalma!

állandó kísérője!

Most ismét itt az alkalom, hogy 6, 12, 24 pengőért segítsen magán és vegyen egy sorsjegyet. A szerencsét is keresni kell, sült galambok nem röpködnek a levegőben.

Közel 8 millió pengőt sorsolnak ki az új m. kir. osztálysorsjátékon, melynek játéktervét lényegesen megjavították és a sorsjegyek fele okvetlen nyer!

Főnyeremények: 300.000, 200.000, 100.000 P.

A húzások már április 12-én kezdődnek.

Rendeléseket az összes főárusítók pontosan teljesítenek.

Minden sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye!

EGY ANYA MESÉJE.

IRTA: PAULOVITS LAJOS.

Egyszer volt . . . hol nem volt . . . így szokott kezdődni minden mese.

E mostani mesénket — szomorú, igaz mese lévén — emigy kezdhetjük:

Réges-régen volt egy jó édesanya, aki gazdag lévén, jómódban élt s minden gyermekét jóorsban nevelte fel. Nem csak kakastejjel, dagasztott, pirosra sült mindennapi kenyérral. Hanem kaláccsal, vajjal, tejjel, hussal, zsírral, mindenféle jóval ellátta és tisztességesen ruházta az ő édes gyermekeit. Sajnos, ezek sokat veszekedtek egymással, már amint a gyermekek szokták, de mégis szeretetben, megelégedésben éltek édesanyjuk birtokain. A szerető édesanya földet adott azoknak a gyermekeinek, kik földre vágytak, állást-foglalkozást nyújtott azoknak, kik az ilyesmihez éreztek hivatást.

Boldog egyetértésben éltek mindannyian, sok, sok év tizeden keresztül.

Ám egyszer szörnyű dolog történt.

Az édesanya gazdagsága, vagyona, boldogsága szemtől szirt irigy szomszédainak. Irigyelték tőle a selymes fűvü rétet, a ringó buzatáblákat, a suttogó erdősegeket, végtelenbe vesző délibábos rónaságokat, a hókuszoruzta hegyóriásokat, a domboldalokon mosolygó szőőfűrtöket. Gondolták, jó lesz ez nekik és az ő gyermekeiknek. Összeszuktak, összebugtak s egy békés nyári napon rablólova-gökként támadtak a mit sem sejtő édesanyára.

Egyszerre . . . Mindenfelől . . .

Az édesanya kétségbeesett elszántsággal védekezett. Véres fejjel verte vissza s már-már le is győzte rabló szomszédait és így sikerült birtokait megmentenie.

Ekkor érte a legváratlanabb csapás.

Elarúlták, eladták éppen azok, kikért harcolt, kikért küzdött. A kiket keblén nevelve dédelgetett. Kiket minden jóval ellátott.

Cserbenhagyták tulajdon gyermekei!

— Nincs anya! Nem ismerünk édesanyát! — így kiabáltak össze-vissza s fegyverüket letéve, nekiestek saját testvéreiknek, dulva, rabolva azok megtakarított vagyonát.

Győztek a rabló szomszédok.

Elvették az édesanya földjeit, hegyeit, erdőit, bányáit, aranyát, kincseit. Kirabolták teljesen.

Csak a jó Isten őrizte, hogy mindenét el nem vették, de így is kifosztott, kirabolt, elszegényedett, bánatos anya lett belőle.

Nem tud már kalácsot adni gyermekeinek, sőt a mindennapi kenyérral is alig tudja ellátni őket.

Husvétii öröm.

Megmaradt földjein nem jut birtok, állás minden gyermeke részére. Nem képes felszárítani az éhező özvegyek, apátlan árvák könnyeit.

Gyermekei zugolódnak, zsörtölődnek, szemrehányást tesznek neki. Minden bajukért őt okolják, minden szenvedésükért őt hibáztatják. Nem akarják elismerni, hogy csak ő, a hűtlen gyermekek okai minden szerencsétlenségnek.

Téli estén, mikor a csipős hideg szél süvöltve zug a fák tar gallyai között, az édesanya keblére öleli türelmetlenkedő, zugolódo gyermekeit és a barátságos hangulatot sugárzó kályha mellé telepedve — mint az anyák szokták — így mesél gyermekeinek:

— Gyermekeim, ti engem okoltok. Nekem tesztek szemrehányást. Pedig ha igazatok volna is, még akkor sincs jogotok panaszra. Hiszen nem minden anya egyforma. Van gazdag. Van szegény. Ur és koldus.

Most én is kifosztott, szegény, nincstelen anya vagyok.

Ám szabad-e, lehet-e szemrehányást kapni gyermekeitől egy anyának, csak azért, mert nem tud annyi és olyan darab kenyeret adni, mint amekkorát a gazdag anya ad gyermekeinek?

Azonban, sajnos, ti nem csak zugolódtok, nem csak szemrehányást tesztek nekem, de már sokan el is hagytatok és még többen akartok elhagyni, elfelejteni.

Uj, gazdagabb anyát akartok keresni magatoknak.

Hallottátok, hogy messze, messze a tengereken túl él egy dugzagdag, hatalmas anya és most ti oda vágytok. Arany, ezüst, vagyon és kalács után vágyva, nem gondoltok arra, hogy a második anya csak mostoha lehet.

Lássátok, ezelőtt már ötszázhatvanhárom évvel is nagyon sokan vágytak uj, gazdagabb anya után. Gazdagságról, kincsről álmodoztak és nem vették észre, hogy az uj anya még saját gyermekeit, az indiánokat sem tudta ellátni, megvédelmezni. Mikor az első gyermekek Kolumbusszal az élükön megérkeztek az uj anyához, ennek még sok-sok millió édes gyermeke, indiánja élt ott birtokain. Ma már csak egynéhány millió él ezek közül.

Elpusztult gyermekeit pótolni akarva, fekete négereket vitetett oda az az anya, erőszakkal, rabszolgamódrá. Millió számra pusztultak el azok is a rizsföldeken, a bányák mélyén, vagy az őserdők lezuhanó faóriásai alatt.

Ma már a négert sem lehet erőszakkal odavinni, mivel pedig azok maguktól nem mennek, most már titeket csal az uj anya.

Igér fűt, fát. Kalácsot, gazdagságot. Aranyat, kincset. Igaz, hogy van is ott minden.

Erdő, szántóföld, gyár, bánya. Vannak óriási felhőkarcok, paloták, fürdőhelyek, parkok, autók, luxushajók, villámvonatok, robogó villamosok, suhanó autóbölk. Van arany, ezüst, gyémánt és minden, minden, amit csak elképzelhettek.

Gyönyörű, szép és gazdag uj anya ez!

Csak egy a baj!

Nem lesz ő a ti édesanyátok soha!

És nem lesz tiétek az a kincs, az a ragyogó fény sem, soha, de soha!

Mindez a fény, ragyogás, ez a végtelen gazdagság, ami ott felhalmozódott, ez mind az uj anya régen dédelgetett, becézett gyermekeié: a milliomosoké . . .

Ezek csalnak, ezek hívják titeket oda. A fekete négereket már nem tudják félrevezetni, azok már kiismerték őket. Azután meg ti jobban is birjátok a munkát, mint a négerek.

Ezért csalogatnak oda titeket. Ezért ígérgetnek mindent, hogy titeket oda csábítva, karmaikba kerüljenek. Ők majd lenyuzzák bőrötöket, kiszívják véretekét és ujabbnál ujabbnál milliókat szerezve, milliárdosokká válnak.

Megeshet, hogy közületek egynéhánynak talán sikerül is ott a boldogulás. Lesz olyan is egypár, aki még

idejekorán el tud szabadulni onnan s visszatér hozzám, a megvetett, eltasztott édesanyjához.

Am a legtöbb, száz meg százezer testvéretek, az én szerencsétlen, megtévedt gyermekeim ott sanyalódnak sok száz méterre a föld gyomrában. Ott görnyednek a végtelen öserdőkben. Ott senyednek, robotolnak a gyárak kormos levegőjében. Éhezve, küzdve, nyomorogva halálukig.

Nem tudnak szabadulni onnan soha többé, mert nincs és nem is lesz annyi pénzük, hogy haza tudnának jönni hozzám, szeretve váró édesanyjukhoz.

Oh, hogy jönnének, hogy borulnának keblemre, ha lehetne.

Mily jól esne nekik az én szegényes barna kenyerem is, csak itt lehetnének velem, mellettem.

Szegény, félrevezett, anyát vesztett gyermekeim. Édes véreim!

A milliomosok, az új anya dédelgetett gyermekei, harminc-negyven emeletes palotákban laknak. Édes gyermekei, az indiánok, halálra vannak ítélve, piszkos sátrakban sanyalódnak és nyomorúságban, züllöttségben tengetik hátralévő éveiket.

Ám az ő helyüket be kell tölteni. A munka nem állhat meg. Munkáskére szükség van.

A millióknak szaporodniok kell!

Ezért várnak oda téged én édes magyar gyermekem.

Hát csak menj! Hagyj itt engem, szerencsétlen, meg-rablott, szomorú édesanyádat.

Menj, ha nincs szívedben erő, lelkedben hit. Ha nem bízol a jobb jövőben, az Isten örök igazságosságában.

Szívem talán meg is szakad érted. Lelkem talán el is merül a fájdalom könnytengerében.

Mégsem marasztallak!

Akit nem vonz a szív, akit nem köt a szeretet, azt úgy sem lehet marasztalni . . .

Ha menni akarsz, hát menj! Eredj, ha birsz! Siess, ha tudsz!

Menj!

Hagyd el Hazádat, ezt a szerető, féltő, aggódó édesanyát! . . .

Siess!

Várnak. Szükség van rád.

Jó leszel ott — indiánnak.

Bob Ripa, egy tíz éves zsonglór,

aki estéről-estére nagyszerű mutatványokkal szórakoztatja a berlini közönséget.

tást . . . Mindkét férfi észrevette ezt, de egyik sem szólt. Csak amidőn a gyümölcsösök alá értek, Zentay barátjának karjára csüggesztette kezét és megállásra készítette, e szavakkal törte meg a csendet:

— Kétségbe esni sohasem szabad. Lásd amott a pusztulás, emitt az élet virul. Ha csak azt vesszük észre: csüggedünk. De ez itt: reményt fakaszt. És hidd el, hogy a hit nyomán fakad az élet. A hitetlenség enyészetbe dönt.

Árnyékban álltak. A szemük most már szokottra nyílt, már nem szenvedték a nap melegét. Déli irányba néztek, ahol a harsányi hegy hirdette a trianoni gunyhatárt.

Az ebéd minden szónál beszédebben tanuskodott Juliska asszony szakácstudománya mellett. Izletes falatok után csuszott a szilvási hegy zamatos nedűje. Ily körülmények közt, de főként a „bodonyi báltya“ magyaros tempójú kezdeményezése folytán megindult az általános társalgás. Erről is, arról is, de főként a feltalálásokról és a tudományról folyt a szó. Zentay, a mérnökinas volt az, akinek a legtöbb jussa volt e társalgáshoz. Részt is vett benne és meg is állta a helyét derekasan. Annál is inkább, mert itt e derék magyarok közt szívesen beszélt. Ő, aki szintén falun nevelkedett, szerette a természetességet, a nyíltságot, de utálta a kényeskedő fitymaságokat, a város — sokszor tébolyult — léha életét.

A szomszédos koremsa udvarában zene zendült. Ritmikusságon kezdődött a tánc. Az ifjuság szilaj hévvel ropta a táncot, az anyák gyönyörködtek gyermekeikben, míg az öregek pipaszó és borozás mellett vitatták meg a világ sorsát. Zentay is közöttük volt, bár őt igazán nem lehetett az öregekhez sorozni, ha csak úgy nem, hogy volt benne egy bizonyos vonás, mely komolyságra vallott. És az, aki jobban megfigyelte őt: arcának fájdalommal való részvételt, ha hazájáról szólt, hangjának reménykedő rezdülését, ha a magyar jövőbe vetett hitéről tett vallomást, — mondom, aki megfigyelte őt, az hamarosan rájött arra, hogy Zentay komolysága hazafias kötelességérzésének szüleménye és hogy benne a reménység csüggedéssel váltakozik, valahányszor nemzetének erényei vagy hibái ajzának a szemei előtt.

Ha az ember jól érzi magát, hihetetlen gyorsasággal mulik az idő. Most is úgy volt. Már szürkült odakünn, mire Mihályék vendégei átkerültek a koremsa udvarába.

Igyék velünk, főhadnagyur!

Elbeszélés. — Irta: Várnai Ferenc.

E történet főszereplőjét Zentay Zoltánnak hívták. Vállas kis legényke volt. Nem éppen valami atlétatermet, de katonás külseje feltétlen tiszteletet parancsolt. Arcának lágysága, hajának székesége inkább költőre emlékeztetett, mint katonára, de mozdulatainak ütemes szabályossága s szemének mély tüze — különös volt.

A bostai bucsu idején történt vele az alábbi kis eset, tehát augusztusban.

A forró déli nap hevén két fiatal férfi igyekezett a község felé. Egyik ő volt, Zentay, a főiskolás, másik pedig Mihály Pista, a barátja. Hidegvölgyből jöttek. Itt töltötte Zentay a vakáció idejét.

— Meleg van — szólt Pista unottan.

— Meleg . . . Eső lesz — vélte a másik.

— Ideje lenne. Ideje bizony, dehát nem akar esni.

Csak felhőzik . . .

Elhallgatott. Szótlanul törtettek előre a tikkasztó nyári nap hevén. Léptük alatt süppedt a finomra őrölt sárga por, mely vastagon párnázta a mezei utat. Éppen egy kukoricaföld mellett haladtak el és lehetetlen volt észre nem venni a levelek fonnyadtságát, a törpe szárait. Fájdalmas volt reájuk nézni. De amott túl a kertek alatt büszkén meredtek az ég felé a még kicsépeletlen buzasztagok. Pompás megtermettségük hirdette a dus ara-

hogy közelebről láthassák az ifjuság vigadozását. A baksai levente-zenekar éppen egy ropogós csárdásba kezdett és aligha volt épkez-láb ember, akinek ereiben meg nem mozdult volna a vér. Táncra perdült még a városi zsidó boltos termetes felesége is. Nemcsak azért, mert így illett, hanem inkább az emlékezés hozta kísértésbe:

— Haj! — akkor még huszéves volt és más volt a világ...

Ebbe az emelkedett hangulatba csapott bele az istennilya egy szódásüveg alakjában. Ugy történt, hogy valami különbözet támadt az egyik lány körül és ez így nyert kiegyenlítést. Ez a baráti megkeresés az egyik ócsárdi legénynek szólt, aki azonban udvariasan félreállt a meghívás, — akarom mondani — a szódásüveg előtt. Nem kell azonban azt gondolni, hogy az ócsárdi legények ijedős természetűek. Nem! Csupán a tulerőnek kijáró tisztelettel magyarázható, hogy a barátunk ez esetben nemcsak meghátrált, de a szó szoros értelmében kerekelt oldott. Az adott körülmények közt ez volt a leghelyesebb. Bár ez sem bizonyult könnyű feladatnak, mert csak épp annyi ideje volt, hogy beugorhatott a korcsma ajtaján és eltűnhetett annak belsejében. Ebben kétségtelenül segítségére volt a korcsmáros is, aki az ajtó bezárásával tartotta vissza a felbőszült tömeget. De csak egy időre. Mert a borgözös agyak nem érték be azzal, hogy úgy egyszerűen bezárják előttük az ajtót, hanem mind erélyesebben adták kifejezést méltatlankodásuknak. Végül is ki kellett nyitni az ajtót, hogy a künt lévők be ne zuzzák. Az ócsárdinak persze már hire sem volt.

— Hol van? — bömbölte az egyik megvadult magyar.

— A bórében! — vélte Kozma Péter, akinek már szintén eleget volt a bortól.

— Mit, hogy a bórében? — és már is röpült az egyik szék, hogy nagyobb nyomatéka legyen a szónak.

Most kezdődött csak az igazi hadd-el-hadd! A jelen-

Magyar Gazda!

*Ezer bajjal, tengergonddal küzködsz? Keser-
vesen érzed, hogy a sorsod megnehezült?
Látod, hogy a verejtékes munkád gyümöl-
csöt nem terem?*

*Akarsz-e segíteni magadon? Akarod-e, hogy
szavad legyen és érvényt szerezz kíván-
ságaidnak, melyeknél jogosabb ebben az
országban nincs?*

*Ha akarod, akkor ne tétovázz! Reád az egysé-
ges gazdatábor megteremtésében éppen
olyan szükség van, mint bárki másra!*

Mit kell tehát tenned? Csak ennyit:

*Tartsd kötelességednek, hogy a
„VASÁRNAP“-ot, a te lapodat, az egysé-
ges gazdatábor harcosát, szerezz és i g a z
szíveddel, magyar lélekkel támo-
gasd!*

Tégy erről tanuságot is:

**Szerezz, legalább egy új
előfizetőt a VASÁRNAP-nak!**

levők két pártra oszlottak. A küntiekre, akik az ócsárdi legényt keresték, de helyette bentiekre találtak és azok — persze nem hagyták magukat...

— A mulatság vér nélkül semmi sem ér! — gondolták többen. A vér ugyan nem soká késett, hanem egy-kettőre megjelent az öreg Csicsó tarkóján. A vérszag még bőszebbé tette az ellenfeleket. Mert most már ellenfelek voltak. A nagy zürzavarban folyton szitkok hulltak, székek recsegték, az asszonyok sikongtak, de egyszerre csak egy harsány hang süvöltött be a kavardásba:

— Vi-gyázz!...

Semmi több. Csak ennyi. És mégis Kozma Péter karja lendülés közben állt meg. Kis Pál Jóska a levegőbe emelt székét maga elé eresztette és mindenki mereven tekintett a söntés felé.

— Te, akár csak a Csapó hadnagy... — szólt Csepány Gyurka az öreg Csicsóhoz, akivel az imént még dulakodott. — Ugy-e?

— Há' persze. Az is így tudott...

A borgözös tömeg babonás tisztelettel némává esendült.

— Emberek! — szólt most már csendesebb hangon Zentay a söntés ajtajából — ha vért akarnak ontani, van ellenség elég...

Az emberek összenéztek. Mindegyiknek — aki harc-tereken járt — eszébe jutott egy-egy felebbvaló, aki parancsolni tudott, de akit épp ezért szerettek. Főlelevenedett a véres csatamezők emléke és az egykori hős katonák, akik harcolni tudtak a haza védelmében, szinte szegyenkezve nézték a villogó szemű szöke Zentayt, aki szavának erejével pillanatok alatt le tudta lohasztani mindazt, amit fölszított az ostoba, vad indulat, de főként a bor má-mora. A fiatalok, akik csak hírből ismerték a háborút, most megbüvölten nézték a szürkeruhás fiatalembert, aki- nek ajakán oly érelesen hangzott a vezényszó.

— Vi-gyázz! — újra és újra ez csengett minden fül- ben és a civakodók dehogy is gondoltak a vérengzés foly- tatására.

— A mi zászlóunk is ilyen volt. Kár, hogy elesett — vélte valaki az egyik sarokban.

— Emlékszel még Bibó főhadnagra? — kérdezte suttogva Pörös Jóska a csarnotai sógorától.

Az egyik sarokasztalon még álltak a poharak. Két fiatal legényke már le is ült a falmenti padra. Most Szerkes Pista lépett az asztalhoz és kezében magasra len- dült a pohár.

— Igyék velünk főhadnagy ur! — szólt Zentay felé.

Zentay az asztalhoz lépett. Kezébe vett egy poharat és magasra emelte. Ki-ki a pohárhoz nyult. Most már nyol- can álltak az asztal körül. Mind a nyolcan fiatalok, szép deli levették.

— Fiuk! Mindenben, mindenkor első a haza! — szólt Zentay és fenéig üritette a poharat.

— Éljen! — harsogott a sokaság.

Mintegy ütemre koppant a nyolc pohár az asztalon. Az ifjak felemelt fejfel nézték egymást. Az idősebbek szemében pedig valami csillant, alighanem az érzékenyülés forró könnyűje.

Zentay a nyitott ablakon át egy pillanatra a csillagos égboltra meredt és arra gondolt, hogy vajjon hány ember- életet mentett most meg az eljövő nagy viadalra...

33 év óta a világot uraló
eredeti angol

**THE CHAMPION
KERÉRPÁROKAT**

havi 20-24 Pó-s részletre. Kerekpáralkat-
részeket nagybani gyári árban külső gumik 6.50 P-től, belső 2.10 pengő-től.
LÁNG JAKAB és FIA. kerékpárnyakkereskedők. VIII., József körút 41.
Arjegyzzék 1000 képpel ingyen.

MAGYAR FELTÁMADÁS.

Hajnal fénye ringott . . .

Sugárzó kévije hímes gyöngylepellel
szőtte be a bérecek égbéjlesztő ormát,
e Teremtő alkotta, gigantikus oltárt.
Meg-megvillant élén, végig esókolgatta.
Majd a völgybe suhant, széjjel ömlött rajta,
s mint gyémánttüzekben izzó lenge fátyol
csillogott milliárd harnatesepp sugártól.
Suhanva esókol meg fát, füvet, virágot,
s mindent, mely estétől, lágy esókjára vágyott:
Az egész világot . . .

A nap is felbukkant . . .

Vérvörös korongja felhagott a szirtre,
s a kihült földre új meleget hintve
emelkedett fel-fel . . . a szelid ég peremén,
mint mosolygó nemtő . . . Mint jótevő tündér . . .
Mig örökös utját megúnottan tette,
lenézett . . . Elbámult . . . Megállott egy percre.
Mindent elfeledte, csodálattal meredt
arra, amit látott, a síkon odalent.
Szelid, lankás völgyek . . . Halmok . . . Domboldalak . . .
Mind, mind nyüzög, mozog . . . Sok, sok ember van ott . . .
Sátor, sátor mellett . . . Ember, ember hátán . . .
Szikrázik a fegyver . . . Mint nyári szívárvány,
oly csodás e látvány.

Mint egy tündérálom . . .

Sok százezer ember sűrögve-forogva;
egyiknél buzogány, másiknál meg kopja.
Vállaikon íjjak . . . Kezükben kelevéz . . .
Mindeniknek arca, dacos, bátor, merész.
Lelkükben harcivágy. Szemükben csillogás.
Szívükben ájtatos hálaadó halk fohász . . .
Sok bolyongás után új hazára lelve
háláját Istennek, hogy így kifejezze:
Hadurnak áldozik Kárpátok tövénel.
Vereken átjövve . . . a Nagyalföld szélén.
S míg az oltár füstje rezgve száll magasba,
Árpád a tűz mellett áll elgondolkozva
s meghatódott szívvel önfeladten kiált:
„Gyönyörű föld ez itt! Szép a fű, fa s virág . . .
Szép vagy Magyarország . . .”

Elmult ezer év is . . .

Mily sok bánat s bűről sirt a magyar nóta!
Meenyi sóhaj rebbent ajkunkról azóta!
Régi magyar lantos, tárogató dallam
telve szenvedéssel, fájdalommal, jajjal.
Megbánó könnyekkel, sok kiömlött vérrel . . .
Tatár, törökűdlás vad fergetegével.
Vért ittak a rónák . . . Vért sirtak a bérecek . . .
— S bár borús napokra derüsek jövének —
Örömnél dúsabb volt bánatunk, keservünk,
több a jókedvünknel, kihullajtott könnyünk . . .
Sirt a magyar dala . . . Sirt labanc dulásról,
Rákóczi, Bercsényi szomorú sorsáról . . .
Rodostó tájáról.

Egyszer azt' betellett . . .!

Kicsordult a könnyes, keserves búpohár!
Nincs szív, mely ennyi sok szenvedést, bajt kiáll.
Nincs kebel, mely ennyitől meg ne is szakadna:

„Eddig és nem tovább!” — zugta ezek ajka.

S mint a duló orkán, mely a fát csavarja,
süvített a hazán: „Talpra magyar! Talpra!” . . .
Mint a szelid tenger: suttozással kezdte,
ám aztán a partot szakgatta, seperte . . .
„SZABADSÁG!” — Ezt zugta milliók vad vágya.
Sok ezren rohantak ezért a esatába.
Fegyver villogása üzte el az árnyat . . .
Tavaszi napestén harerriadó szárnyalt.
Nem volt „SEHONNAI”. Zászló alá ment el,
mikor Kossuth Lajos neki megüzente:
„Fogy a regementje . . .”

Csodás világ volt ez! . . .

Még a nap is megállt közepén az égnek,
csodálni, mint küzdenek fiatalok, vének.
Damjanics! Bem apó! . . . Régi . . . régi . . . mese,
A magyart elérte újra a végzete.
Millió orosz jött . . . Lehullt a szabadság . . .
Számkivetés . . . börtön . . . bitó . . . rabszolgaság!
Bánatát a magyar még el sem sirhatta,
erdők lágy rejtekén dudolta csak ajka,
hogy senki ne hallja.

Isten megsegített . . .

Fájó évek mulva szabad lett a nemzet . . .
Szabad a hazája. Népe művelt . . . edzett,
S bár, egy gyöngö perécet orvul kihasználva,
rabló, pribékesürhe jármot tett reája,
a magyar szív érzi: így ez nem maradhat!
Határt a magyarnak cseh-oláh nem szabhat!
Nem! Soha! Kiáltja a fekete éjbe,
Nem! Soha! Dörgi szét a nagy mindenségbe . . .
Elynomók fülébe . . .

Szomorú az estén . . .

Turul madár fészket sehol sem találja . . .
Bánattól csapzottan suhan tájról-tájra . . .

Lesz a bánatra ír! A téltre kikelet!
Napsugaras hajnal váltja fel a telet!
Lesz egy naplemente, jön egy sötét éjjel,
mikor hajnal virrad gyszáfekete éjben.
Sugárzó kévije, hímes gyöngylepellel
szövi be a bérecek égbéjlesztő ormát,
Istentől ránk hagyott gigantikus oltárt.
S mint gyémánttüzekben izzó lenge fátyol
csillog a milliárd harnatesepp sugártól . . .
Felbukkanó napnak vérvörös korongja
csodálkozva bánul völgyre és halomra:
Sátor sátor mellett . . . Ember ember hátán . . .
Villog a sok fegyver! Mint nyári szívárvány,
Oly csodás e látvány! . . .

Orgonaszó bűg fel . . .

Templomok hús ölen hálaadás szárnyal . . .
„Hála Neked, Isten! Győztünk a esatában!” . . .
S míg az ének zengve száll fel a magasba,
Árpád a Lomnicról tekint le e honra . . .
Magyar szive örül . . . Hálattelten kiált:
„Enyém ujra e föld! . . . Enyém a fa s virág . . .
Egész Magyarország!” . . .

PAULOVITS LAJOS.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDÁTÁRSADALMI HIREK

Neesak a hegyvidéki, hanem az alföldi bort is részesítsék kedvezményekben!

Közel ezer gazda részvételével folyt le a minap a *Szőlős-gazdák Országos Egyesülete* szegedi csoportjának nagygyűlése, amelyen résztvettek *Bodó János, Kiss István* és *Madarász Elemér* országgyűlési képviselők is. A gyűlés határozati javaslatában kéri a *szőlők földadójának lecsökkentését, valamint a bor-fogyasztási adó mérséklését*. *Bodó János* országgyűlési képviselő azt hangoztatta, hogy küzdeni kell azért, hogy necsak a hegyvidéki bor, hanem az *alföldi bor is kedvezményeket kapjon*. *Kiss István* képviselő *Klebeisberg Kunó* gróf üdvözlését tolmácsolta és bejelentette, hogy a kultuszminiszter két gazdasági iskolát, nagy kísérleti telepeket állít fel *Szeged* határában, főleg a *szőlőtermelés* fejlesztése érdekében.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztését kérte az Országos Mezőgazdasági Kamara.

A hideg tél a mezőgazdasági munkálatok rendjében nagy késédelmet okozott s minden valóságosság szerint március végén rendkívüli munkatoridós áll elő a mezőgazdaságban. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ezért a tavaszi munkálatok rendjének biztosítása kedvéért azaz a kérréssel fordult a földmivvelésügyi miniszterhez, hogy *egyelőre április végéig, amíg az összeszertoridott munkálatok előreláthatólag elvégezhetők lesznek, a vasárnapi munkaszünetet, a mezőgazdasági munkákra függeszesse fel*.

A szombathelyi tenyészbikavásár sikere.

A Vasmegei Gazdasági Egyesület szokásos évi tenyészbikavásárát március 7-én nyitották meg. A vásárra a vármegyei gazdák 128 darab tenyészbikát hajtottak fel, melyeknek legnagyobb része gazdát cserélt, amennyiben 115 darab tenyészbikát adtak el, főleg vasmegei községeknek, azonban Sopron-, Zalamegyéből, sőt a Burgenlandból is voltak vásárlók. A *legjobb eladási ár 1500 pengő, a leggyengébb 550 pengő, az átlagos eladási ár pedig 803 pengő volt*. A vásárra felhajtott tenyészbikák között külön csoportban állottak a *Vasmegei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület* tagjainak hivatalos ellenőrzése alatt álló és törzskönyvezett tehéneszeleiből származó bikái, amelyek kivétel nélkül mind elkelték a vásáron.

Szeszárvezetői tanfolyam Budapesten.

A földmivvelésügyi minisztérium Budapesten az *Erjedéstani Állomáson* április hó 29-től kezdődőleg szeszárvezetői tanfolyamot rendez. A tanfolyam nyolc hétig tart és arra olyan hallgatókat vesznek fel, akik legalább két évi szeszgyári gyakorlatot igazolnak. Érettségi bizonyítvánnyal egy évi szeszgyári gyakorlat szükséges. A hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után oklevelet kapnak. A tanfolyamra *április hó 15-ig lehet jelentkezni*. A tanfolyam díja 100 pengő, amit a jelentkezéssel egyidejűen kell a M. kir. Erjedéstani Állomáshoz (Budapest, II., Hermann Ottó-utca 15. szám) beküldeni.

Téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálója Kaposszentjakabon és Adocson.

Nagy sikerrel folyt le az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* által tartott téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálója *Kaposszentjakabon*. A tanfolyamon, amelyet *Csima József* dr. kamarai tisztviselet vezetett, állandóan harmincöt-nyegen gazda hallgatta az előadásokat. A záróvizsgán *Kiss Elemér* kamarai igazgató mutatótt rá záróbeszédében a kisbirtokosok tanításának szükségességére. — *Babik József* mexikópuszti bérlő vezetésével az andocsi tanítók és jegyzők közreműködésével, nagysikerű téli gazdasági tanfolyamot rendezett az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara*. Első ízben ötvenhatan jelentkeztek a tanfolyamra, az előadások hatása alatt azonban néhány nap múlva a hallgatók száma *százra* emelkedett, akik mindvégig ki is tartottak.

Sokat tojó-, nehéz testű,

kiváló szép szávozott **plymouth tyukok** keltetőtojásai 50 fillérért. Törésmentes csomagolás. Magyarországon évtizedek óta bevált fajta.

Kapoun Zoltán baromfitelepe,
Szentendre, Rév-u. 1.

Gyöngyösön jól sikerült tenyészállatkiállítást és vásárt rendezett a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület.

Az uradalmi bikák első díját *Brezovay István* nagyrédei földbirtokos, a kistenyésztek első díját *Géczy Lőrinc* zaránki kiscgazda, a növedékbikák első díját *Juhász János* zaránki kiscgazda állattal nyerték el. A nagyobb birtokosok csoportosan kiállított tehenei közül *Dóry Gyula* atkári állattal nyerték az első díjat, míg a kistenyésztek első díját *Szabó Mihály* gyöngyöshalászi kiscgazda tehene nyerte. A csoportosan kiállított fűszék első díját *Üzvegy Feutsch Adolfné* nagyrédei gazdaságának ítélték, ugyanitt a kistenyésztek díját *Benei József* atkári kiscgazda fűszéke érdemelte ki. A díjak és eredmények kihirdetése után *Gosztony Andor*, a Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke kelkes szavakban méltatta a kiállítás kitérő eredményét.

Negyven százalékkal szállított le a földmivvelésügyi minisztérium az oltóanyagok árát.

Hosszu idő óta erős verseny van az ojtóanyaggyárak és az állami ojtóanyagtermelő intézet között. Ez az intézet azaz a céllal létesült, hogy árszabályozó szerepet töltsön be és lehetővé tegye a gazdák számára az olcsó ojtóanyag beszerzését. Most az állami ojtóanyagtermelő intézet újabb ármérséklést hajtott végre s ennek következtében az *állati ojtóanyagokat és szervesokat negyven százalékkal olcsóbb ár mellett hozza forgalomba, mint a hazai magánintézetek*.

Hetvennégyen látogatták a berettyóújfalusi téli gazdasági iskolát.

A földmivvelésügyi minisztérium által gazdaifjak kiképzésére *Berettyóújfaluban* létesített téli gazdasági iskola most fejezte be záróvizsgával egybekötött második évfolyamát s biharmegyei gazdasági élet vezetőinek és a nagyszámúban érdeklődő kiscgazdák jelenlétében. A téli gazdasági iskola tanulóinak vizsgája eredményes előrehaladásáról tett tanúságot. A kiscgazdáknak az iskola munkája iránt való megértését bizonyítja az, hogy az idén az iskola növedékeinek a száma *hetvennégyre* szaporodott. Biharmegye a téli gazdasági iskolát azaz is támogatja, hogy a kiscgazdaifjak részére alapítványi helyeket létesít és internátusi elhelyezésben részesíti őket.

A gazdakör a vásárolt bor kímérése után forgalmi adót tartozik fizetni.

A közigazgatási bíróság legutóbb több érdekes határozatot hozott részben forgalmi adó, részben pedig illetékügyekben. Így kimondotta, hogy valamely Gazda-kör által vásárolt bor kíméréseiből folyó bevétel után *általános forgalmi adót tartozik fizetni akkor is, ha a kímérést saját helyiségeiben és csak tagjai részére eszközöli*. Ugyanekes általános forgalmi adó alá esik a kereskedelmi malomnak az a bevétele, amely *vásárolt készlelési termékeknek eladásából származik*. Végül a vaddisznónak, mint kártékony és ragadozó vadnak *vadászjegy nélküli pusztítási joga a vadászterület bérlőjét, valamint annak megbízottját is megilleti*.

Meghalt Batthyány Ilona grófnő. A napokban cinkotai kastélyában meghalt *Beniczky Gáborné*, született *Batthyány* Ilona grófnő, *Batthyány Lajos* grófnak, az első magyar miniszterelnöknek leánya. A grófnőt vasárnap délután temették el a cinkotai kastélyból és a budapesti Kerepesi-utri temetőben lévő mauzóleumban helyezték el örök nyugalomra. Az elhunyt grófnő végrendeletét szombaton hirdették ki Cinkotán. A végrendelet szerint *Batthyány Ilona* cinkotai birtokát *Pejacovich Erzsébet* grófnőnek, műkincesei nagyrészt a *Nemzeti Múzeumnak*, pesti bérlházát az *unitárius egyháznak*, dákai földbirtokának egy részét pedig a *Szent Vince Apácaarendnek* és a *Vitézi Széknek* hagyta. Az eredeti végrendeletet öt pótvégrendelettel egészítette ki a grófnő, amelyekben módosította az eredet végrendeletét. Így a *Vitézi Szék* helyett a dákai birtok egy részét az *evangelikus egyháznak* hagyta, unokájának, *Keglevich Pál* grófnak pedig az egész hagyaték egynegyed részét hagyományozta. A Nemzeti Múzeumnak adott kincseket is visszavonta az egyik pótvégrendeletében. Fejedelmileg gondoskodott hűségese családjeiről is, azonban, akik több nem bizonyultak hűségeseknek, azoktól pótvégrendeletében mindent visszavont.

Az állami ménésbirtokok vezetőjét legfelsőbb elismeréssel tüntette ki a kormányzó. *Batta Sándor* gazdasági főigazgató, az állami ménésbirtokok vezetőjét, a kormányzó legfelsőbb elismeréssel tüntette ki. Az elismerés díszlevelét *Mayer János* földmivvelésügyi miniszter adta át a kitüntetett főigazgatónak.

Alleluja, feltámadott...

ZengjeteK dall mind, ti megtört emberszivek,
Ujjongó örömmel, szent hálaének!
A bűnhalált legyőzte az Ur, megváltott!
Alleluja, alleluja, feltámadott...

Neki csendüljön meg a husvétharang,
Neki ragyogjon csillag, hűs hold, drága nap
S a termő almavirág is neki illatozzon!
Alleluja, alleluja, feltámadott...

Neki csobogjon a tisztavízű patak,
Neki nyíljon erdő s rét tavaszvirágra,
Szegény, sebzett emberszivek szent királya,
Isten fia, feltámadott... Alleluja...

Szentmihályi József.

Nem remélt siker jegyében zajlott le a kedvezményes könyvakciónk. A beérkezett levelek tömege bizonyítja, hogy a falu egyszerűbb, de természetesen észjárásu gyermeke igenis fogékony a versbe rejtett szépségek iránt. Ma kétségtelenül a versirodalom hanyatló korát éljük, mert a városok agyonhajszolt népének ideglete nem bírja az elmélyülést, a rejtett szépségek kutatását és így magyarázható az, hogy a városban manapság a néger jazz-muzsika és a rikító színek világát élik az emberek. Az irodalomban is csak azt becsülik, ami izgatólag hat. De épp ezért örvendetes, hogy a falu csendjében mind sűrűbben megjelennek a tisztultabb irodalom gyöngyszemei: a versek és csendes estéken észrevétlenül lopódnak az emberek szívébe, hogy fogékonyra tegyék mindaziránt, ami szép és nemes. A kedvezményes könyvakciónkat március hó 31-én zártuk le.

Főlvétel a bajai állami tanítóképzőintézetbe. A bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet I. osztályába a jövő tanévre 35 növendék vehető föl ingyenes, földiás és teljes díjat fizető bennlakás kedvezményével. Csak az folyamodhatik, aki a polgári-, vagy középiskola IV. osztályát a rendes tantárgyakból legfeljebb egy elégséggel végezte, vagy a jelen tanévi értesítője hasonló minősítésű.

Ki tud Horváth János háboruban eltűnt katonáról? Kérjük lapunk olvasóit, hogy Horváth János kiskunfélegyházi születésű lakosról, aki 1914. augusztusában a 30-ik honvédelmi vezénylésre vonult be és utoljára 1914. november hó 5-én adott életjelt magáról Sabácból, bármit is tudnak, értesítsék lapunk szerkesztőségét, vagy pedig Lövei Imre kiskunfélegyházi lakost. (Régivásár-tér, Munkásotthon).

Holland és belga nevelőszülők visszakérlik a magyar gyermekeket. A háború befejezése után Hollandia és Belgium jószívű polgárai elsőnek siettek a magyar szülők segítségére azzal, hogy sok ezer magyar gyermeket ingyenes külföldi nyaralásban részesítettek. A magyar kormány kívánságára az akciót később megszüntették, úgy, hogy újabb gyermekcsoportok nem mennek külföldre. Most a holland és belga nevelőszülők azzal a kéréssel fordultak a nyaraltatást lebonyolító Gyermekvédő Ligához, hogy az iskolai színet idejére küldjék vissza hozzájuk a náluk volt magyar gyermekeket, mert úgy megszerették őket, hogy nehezen tudják nélkülözni. A Liga a kért gyermekeket június hó folyamán utaztatja ki Belgiumba és Hollandiába.

A magyar hegedűipar aranylapja. Nemessányi Sámuel, az egykori világhírű hegedűkészítő mester kalandokban gazdag, izgalmas élettörténetét összeállította Magyaróssy Gyula hangszergyáros (VIII., Rákóczi-ut 71.), aki ezt az érdekes életrajzot bárkinek ingyen megküldi.

Hat miskolci tisztviselő nyerte meg az osztálysorsjáték főnyereményét. Néhány nappal ezelőtt húzták ki az osztálysorsjáték háromszázezer pengős főnyereményét. A mesébe illő összeget a 35.123. számú sorsjegy nyerte. A főnyereményt nyert sorsjegy tulajdonosa hat miskolci tisztviselő, akik a miskolci zálogháznál vannak alkalmazásban. A sorsjegyet annakidején közösen vették, most a

nyereményt hat részre osztják. Amikor megtudták, hogy megnyerték a főnyereményt, nem tudták hova lenni az izgalomtól és képtelenek voltak ebédjüket elkölteni.

Meghalt Paulusz Márton gazdasági tanácsos. A napokban váratlanul elhunyt Paulusz Márton gazdasági tanácsos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alelnöke. Az elhunyt gazdasági tanácsos tevékeny részt vett a Tiszántúli minden gazdatársadalmi mozgalmában.

Vörös tüntetéssel végződött a szocialisták Petőfi-ünnepsége. A szociáldemokratapárt március hó 17-én, vasárnap délután rendezte március 15-iki ünnepségét Petőfi Sándor budapesti szobránál. A rendőrség nagy késztettséggel vonult fel az ünnepség helyére, hogy az esetleges rendbontásoknak elejét vegye. A gyűlés után, a szociáldemokrata tömegből egyesek hangosan éljenezni kezdtek a proletárdiktatúrát, majd kövekkel támadtak a rendőrökre, akik erre lovasrohammal oszlatták szét a tüntetőket. Tizenkilenc rendzavarót előállítottak a rendőrségre, ahol megállapították, hogy valamennyien rovtomtu egyének és a kommunista ifjumulások egyesületének tagjai.

Hetvenhat kiló csempészárut szedtek ki egy öregasszony ruhája alól. Nem mindennapi esemény történt az elmúlt héten a megszánt területen levő szatimai hídfőnél. A hid a cseli területet köti össze Máramaros vármegye oláh részével és arról nevezetes, hogy a legfigyelmesebb ellenőrzés dacára is, a csempészek egész sora szokott átkelni rajta. A napokban is a ruténföld felől egy öreg anyóka igyekezett át az oláh partra. Az anyóka kezében csak egy kis kosár volt és a szolgálatot teljesítő oláh őrmester, a kis csomag láttára azonnal gyanut fogott. Szokatlanuk tartotta ugyanis, hogy valaki minden utraváló nélkül megyen át a szomszéd országba. Az öregasszonyt bekisérték az őrszobára, ahol a vizsgálat alkalmával nem kevesebb, mint hetvenhat kiló finom selyeműt, harisnyát és fehérneműt találtak a ruhája alatt. A csempészasszony meg akarta vesztegetni a vámőröket, de azok letartóztatták és bekisérték az ügyészség fogházába.

Halálraítélték a szegedi rablójalkost. Mult év augusztusában Pál József leszerelt utászkatona meggyilkolta Szegeden Bartosics Józsefné élelmiszerárús asszonyt. A gyilkost hamarosan elfogták és Szegedre szállították, ahol a napokban mondták ítéletet felette. A törvényszék Pál Józsefet rablásért és gyilkosságért kötéláltali halálra ítélte.

Volt-e arra eső? Szokták volt régen kérdezni egymástól a rokonok, ismerősök, ha találkoztak. Most, hogy az őrdögös időjárásban előre jelzi az esőket, szárazságot, ez a kérdés ma már nem olyan gyakori s inkább azt kérdezik egymástól az atyfiak, *vettél-e osztálysorsjegyet?* Mert ezer meg ezer embernek az osztálysorsjáték az egyetlen reménysege a mai mostoha világban. Vettél-e osztálysorsjegyet, ez a kérdés ma már természetes, magától értetődő, mert az osztálysorsjáték intézményét megismerte, megszokta és megszerette a magyar ember. Osztálysorsjeggyel játszani éppen olyan rendes, természetes és hasznos dolog, mint a szántóföldön mélyen szántani, vagy trágyázni. Aki lépést tart a mai világgal, nem lehet el osztálysorsjegyet nélkül, amely állami felügyelet alatt áll, tehát nincs és nem is lehet benne huncutság.

Kairóban kiállították Tutankhamen fáraó kincseit. A napokban nyitották meg a kairói múzeumban Tutankhamen fáraó kincseinek kiállítását. A kincsek között első helyen áll a fáraó egyik csónakjának alabástrommárványból készült kicsinyített mása. A kiállítás legzsebb darabja a fáraónak aranylemezekkel kivert nyoszolyája, amelynek lábait hatalmas oroszánkarmok díszítik. A kiállított kincsek között van az uralkodónak elefántcsontból és ébenfából faragott kockajátéka is. A luxuri Tutankhamen sír kamrájában jelenleg már csak egy másfél méter magas aranyláda van, amit még nem ástak ki teljesen. Az aranyláda elszállítására csak néhány hónap múlva kerül sor.

SZAKORVOSI RENDELŐ
Rendelés egész nap. VII. Rákóczi-ut 1. em. 1. 32. (Rökussal szemben).
vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvarsan-oltás.

Ne felejtünk...

1919 március hó 21-én, az öszirózsás országrombolás méltó befejezéseként, megnyílt a budapesti gyűjtőfogház kapuja és a földalatti vörös patkányhad elepte az agyongyötört nemzet testét. Ugy mondták akkor: „Felvirradt az orosz szorjjetkőztársasággal szövetséges magyar tanácsbirodalom szabadságnapja. Felvirradt az elnyomott magyar proletáriátus jobb hajnala.”

Ezt mondták... És az utcákon méteres falragaszok dicsőítették Kun Béla és a többi „sokat szenvedett mártír” örök érdemeit. Rikító színű plakátok tudatták, hogy most már fenéki tejfel az élet. „Minden a miénk... Vörös rongyok lógtak a házak ablakában és Budapesten még a villamos kocsját is égőpirosra mázolta a „tanács-kormány”. „Szociális termelésből fakad a jólét”, kiabálta a kalapácsos meztelen ember mindenütt és mi szegény magyarok, elfásultan a hosszú küzdelem után, már talán tiltakozni sem tudunk a nélkülünk-rólunk való élet-halál határozás ellen. Vitt bennünket is a förtelmes árvisz... Míg azután a statáriumok, rekvirálások, a vörös hadseregbe való befofozás, ártatlan testvérgyilkolás, direktóriumok basáskodása lángra lobbantotta az elrejtett paraszt. És ekkor négy hónap gyalázatos uralma után eltilasztott rólunk a vörös piszok. A négyhónapos uralom alatt bűn volt magyarnak lennünk és akasztófa járt a magyarságért. Most a magyar földön ismét magyarul élünk; de ne feledkezzünk el soha a négy hónapról... Ne felejtünk!...

Tanulmányut Olaszországba. A Faluszövetség husznapos gazdasági tanulmányutat rendez május hó 4-től 22-ig az olasz mezőgazdasági, ipari, szövetkezeti, gyümölcsstermelési ágazatok és a vele foglalkozó intézmények tanulmányozása céljából. A résztvevők május hó 4-én indulnak *Trieszten* át *Novarába*, majd *Milánó*, *Genova*, *Róma*, *Firenze*, *Bologna*, *Pádua* környéki mezőgazdaságos és ipari telepek megtekintése után a pínköldi ünnepeket *Venezia*ban töltik. Rómában a tanulmányút résztvevőit fogadja az olasz miniszterelnök, *Benito Mussolini* is, továbbá a fascista párt főtitkára: *Augusto Turati* s *Alessandro Martelli*, földművelésügyi miniszter. Az utazás másodosztályú gyorsvonaton történik. Részvételi díj az egész husz napra 470 pengő, amelyben bennfoglalatlaknak a másodosztályú gyorsvonati jegy, szálloda, étkezési díjak, borraivalók, podgyászok és a társaság vasutára ki- és beszállítása. Jelentkezési határidő április 15. A fenti összegből a jelentkezéskor 250 pengő fizetendő le, míg a többi hátralékos összeg legkésőbb április hó 16-ig küldendő be a Faluszövetség központi pénztárába (Budapest, IX., Üllői-ut 1.). Tekintettel arra, hogy a tanulmányút csak negyvenötven vehetnek részt, ajánlatos minél előbb jelentkezni.

Földet ajándékozott két kispazda az iskolának. Nyiregyházi jelentés szerint *Gégény* községben az iskola céljaira fél-fél hold földet ajánlott fel *Holecskó András* és *Kárási József* gazdálkodó. A két gazda maga is elég szűkében van a földnek, de a magyar művelődés iránti nagy szeretetük szavára adományozták a földet az iskolának. Tettük a legteljesebb elismerésre és köszönetreméltó; példájuk követésre érdemes.

Hat gyermek megrendítő halála. *Szarvasi* jelentés szerint, *Tamá*s János béresgazdának, aki a gróf *Bolza Pál*-féle uralomban van alkalmazásban, az elmúlt influenza-járvány folyamán öt gyermeke halt meg. Most a megmaradt legidősebb fia, *István*, a testvérei után való buskomorságában az istálló gerendájára felakasztotta magát és meghalt.

OLVASÓINKHOZI

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1920. évi március hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Égész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlappkérésre ingyen küld a

„*Vasárnap*” kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 5.

Tűzvész pusztított a józsefvárosi pályaudvaron. Nagyarányu tűz pusztított mult csütörtökön este Budapesten, a józsefvárosi pályaudvaron. A tűz az egyik raktárhelyiségben keletkezett, ahol *Vitárius István* raktári munkás a kályhában kialvó parázsra petróleumot öntött. A petróleumtól lángra lobbant tűz meggyújtotta a szobában szétszórt papírost, majd tüzet fogott az egész irodahelyiség és mensokára lángba borult a raktár is. A tűzoltók nagy készséggel vonultak ki az égő raktárhoz, de csak hosszas munka után sikerült a tüzet eloltani. A tűz folyamán a raktárban lévő huszötöd oxigéntartály felrobbant. A felrobbant oxigéntartályok darabjai bezuzták a raktár ablakait és a környező utcákig repültek. A tűz óriási kárt okozott. A rendőrség *Vitárius István* raktári munkást kihallgatása után őrizetbe vette.

Miért nem szabad a lázt csillapítani? Az „*Égészház*” című folyóirat legutóbbi számában érdekes cikk jelent meg ezen a címen: *Miért nem szabad a lázt csillapítani?* A cikk szerint a vér a normális hőmérsékleten nem tudja elpusztítani a beléje került baktériumokat, ezért magasabb hőmérséklettel igyekszik a baktériumokat megölni. Nem helyes tehát, ha kisebb hőemelkedés esetén lázcsillapítószert adnak be a betegnek. A *láz a beteg segítségére van a fertőzés leküzdésében*. Eszerint csak orvosi rendelre szabad lázcsillapítót bevenni.

A norvég trónörökös házassága. *Olaf* norvég trónörökös, március 21-én tartotta esküvőjét norvégiai fővárosában, *Osló*-ban, *Márta* svéd királyi hercegnővel. A trónörökös esküvőjén a norvég király és a svéd királyi pár is megjelent. Az esketési szertartást *Lunde* oslói püspök végezte, aki az esketési beszédben kifejtette, hogy ezzel a házassággal a norvég és a svéd nemzet örökös szövetséget kötött. Az esküvői díszben, amely a királyi palotában volt, megjelent *Török Béla* magyar ügyvivő is, aki *Horthy Miklós* kormányzót képviselte.

Meghalt Siménfalvy Tihamér tábornok. Siménfalvi vitéz *Siménfalvy* Tihamér, nyugalmazott magyar kir. honvédtábornok, vitézi törzskapitány, az elmúlt szerdán Budapesten, ötvenkétéves korában elhunyt. Siménfalvy tábornok a honvédség legkiválóbb főtisztjei közé tartozott és váratlan halála általános gyászt keltett ismerősei és tisztelői körében.

Égészházát avattak fel Gödöllőn. Mult hét folyamán szép ünnepség keretében adták át rendeltetésének *Gödöllőn* a most épült *égészházat*. Az égészházat *Vass József* dr. népléleki miniszter áldozatkészsége és az amerikai *Rockefeller*-alapítvány létesítette. Az égészházat *Harsányi László* tiszteletbeli főszolgabíró vette át. *Gödöllő* község nevében *Hajalmász János* főlegyző mondott köszönetet az égészház létesítéséért.

Meghalt Ráth Endre. *Ráth Endre* dr. ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, az elmúlt hét folyamán Budapesten elhunyt. Az elhunyt képviselő már fiatal jogszokorabán résztvevett a politikai életben, mint *Kossuth Ferenc* titkára.

Gamma. orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerű smind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtökéletesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban a drogériában. Gyártja: *Friedler Laboratórium*, Budapest, *Murányi-u. 46.*

Amerikai lebérlőgőrn, vörös Rhode Island, fekete minorka, isher és sárga orplington, sávozott plymonth tyukok keltetőiárul 50 filler, óriás pekingsi kacsatojás 80 fillerért kaphatók darabonként. Május 1-től 20 százelekkal olcsóbb.

Iff. Kálmán Imréné, fajboromfitenyésztete.

Kálmadaras, 1102 sz. Szolnokmegye.

Kerékpárok

Motorkerékpárok

Varróépek

legkedvezőbben, heti részletre is kaphatók.

Albrecht Testvérek

Budapest, VIII., Német-utca 32. szám.

(Rákóczi-tér) sarok)

KÉRJE „V” ÁRJEGYZÉKÜNKET!

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március 31-én, Húsvétvasárnap.
Nincsen vásár.

Április 1-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Kaposmérő (sertés-vásár bizonytalan), Miszla, Pilis, Rétság, Szob, Tevel.

Április 2-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Adony, Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Barcs, Beled, Csurgó, Eger (sertésvásár bizonytalan), Erdőtelek, Hajós, Hédervár, Jászladány, Kisláng, Kőveskál, Moson, Mozsgó (sertésvásár bizonytalan), Nagyberki, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Nagyszakácsi (sertés-vásár bizonytalan), Nádudvar, Nemesbócsa (sertésvásár bizonytalan), Óskü, Pécs, Püspökhatvan, Sárospatak, Szabadszállás, Tata, Vásárosnamény, Villány, Zalaötvös (sertésvásár bizonytalan).

Április 3-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Diósvizsló, Dombóvár, Gaicsály, Ivánegreszeg (sertésvásár bizonytalan), Mány, Miskolc. — **Ló- és marhavásár:** Jánosháza. — **Kirakodóvásár:** Tata.

Április 4-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Alsóság, Császáz (sertésvásár bizonytalan), Dég, Erdőcsokonya, Keszthely, Ónod, Pacsa, Putnok, Tállya. — **Állatvásár:** Cellőmölk. — **Kirakodóvásár:** Nagycenk.

Április 5-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Egerág, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Kutas (sertésvásár bizonytalan), Lengyeltóti (sertésvásár bizonytalan), Nagyhalász, Zala (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és sertésvásár:** Mezőberény. — **Állatvásár:** Gyöngyös.

Április 6-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Kurd, Erdőtelek. — **Lóvásár:** Mezőberény.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. A. Pálmonostora. Verse kedves alkotás és ha helyünk lesz, valamelyiket közölni fogjuk. — Ifj. Cs. K., Tibolddáróc. Közlünk belőlük. — P. T., Kozármisleny. Több jó van köztük. — B. M., Néna. Jó. — P. J., Lisz. Tréfáiból és rejtvényeiből válogatunk. — Sz. G., Biharerecske. Jók. — L. A., Somogykishárság. Kérésével már mi is több ízben foglalkoztunk, de egyelőre technikai nehézségek útját állják annak, hogy teljesíthessük. Talán ősszel sor kerülhet rá. — I. V., Kiskundorozsma. Sajnos, még mindig nem sikerült elhárítanunk a fennálló nehézségeket. Reméljük azonban, hogy mégis csak nyélbe tudjuk ütni valahogy a dolgot. Szíves türelmét kérjük. — H. Gy., Nagybatony. Rejtvénye jó, közölni fogjuk. — Sch. J., Gyula. Rejtvényeiből közlünk, versére később küldünk választ. — Ifj. D. L., Alsósza. Tréfái jók. Rejtvényeiből a második bevált. — A „Kerekérdő” című rejtvények beküldője közöttje velünk a nevét. — K. Gy., Zagyvaróna. Jók. — E. M., Kálóz. Sor kerül rájuk. — V. V., Kisbicsérd. Mindkettőt közölni fogjuk. — Ifj. M. F., Alacska. Még nem ütük meg teljesen a mértékünket. Ugyanis nem elég, ha a vers valami történetet ad elő és azt rímekbe szedi. Ez szép írás, de még nem vers. Verssé csak akkor lesz, ha a szép tartalom és művészi forma összhangban egyesül. Erre törekedjék. — A. S., Sajómerse. Sorából biztató ígéretet olvassunk. Hisszük, ha még továbbra is írogat, kapunk Öntől olyan verseket is, melyek közölhetőek lesznek. — T. G., Tihany. Régebbi verseit még a beküldés alkalmával megbíráltuk. A mostani némi átalakítással hozzuk. Szíves türelmét kérjük. Legyen továbbra is jóbarátunk és amit versben írt, hogy:

„Hű szívvel s legett kalappal,
állok Vasárnap előtt.
Mindentig köszönő szavakkal
s hálával fordulok feléd!”

— még sok-sok esztendőn át érezze és vallja. — L. B., Székéd. Kérelmének sajnos nem tehetünk eleget, mert a vers — habár az általánosan felül van — nem közölhető. Reméljük, hogy a legközelebbi kiadományból már hozhatunk valamit. — G. M., Dunaszentbenedek. Verse hangulatosak; finom átérzés és gyengédség jellemzi mind-egyiket, de egyet kivéve, mindben túlságosan szétszalad az érzelem. A dal jellemzője, hogy egy erős, úgynevezett alapérzelem urálja az egészét. Erre törekedjék. Az egyiket javítva viszontlátja. — M. I., Lentszombathely. Szívesen közölnénk többet a beküldöttékből, de nemcsak Ön, hanem sok más olvasónk keres fel versével bennünket.

A szerkesztőnek tehát nem irigységre méltó a munkája, amikor a jót és a szépet is akarja közölni, de aztán az olvasókat is szeretné megszólaltatni lapjának hasábjain. Ön régi kedves barátunk és megért minket, amikor verseiből csak bizonyos időközök betartása után közlünk. A március 15-iki verset hely hiányában sajnos nem hozhattuk. — K. I., Győráság. Előző üzenetünknek második része Önnek is szól. Versei a legtöbbször alig esnek kifogás alá. Márciusi alkalmi versét nem hozhattuk, de reméljük, hamarosan küld be újakat, amiből megjelenik egy-kettő. — T. J., Siskáspuszta. A kivándorlási mozgalomról írt sorait hálásan köszönjük; foglalkozunk vele. Kérésére a „Tanácsadó” felel. — Ifj. Sz. M., Vásárosdombó. A tréfák jók. — V. I., Tiszasüly. Közlünk belőlük. — Sz. M. és Sz. I., Négrádpalotás. Válogatunk belőlük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Milyen téli gyümölcs ojítható eperfába? (2016. sz. előfizető.) — **Felelet:** Az eperfa minden más gyümölcsfától növényrendszertanilag annyira távol áll, hogy arra semminemű gyümölcsfa rá nem ojítható.

Kérdés: Állategészségi szempontból megfelelő-e olyan istálló, melyből a trágyát 3-4 hónapokig kell kihordani? Békésmegyében láthatnák-e ilyet? (Előfizető Kondorosztanya.)

Felelet: Megfelel, ha kellőleg szellőztethető, elég bőven van almözva és a benne fekvő trágyát alaposan letipratják. Gulyák és juhok, továbbá növénydecskék számára szoktak ilyen u. n. mélyített, vagy trágyaistállókat építeni. Minden nagyobb békési gazdaságban, minden uradalomban talál ilyent.

Gyötrő fájdalmak

csillapítására, különösen csuzos, közvényes, podegrás bajoknál, izom- és idegszabáknál, mindenfajta meghűlésből származó szagatásoknál és idegkimerültségnél első segítség a valódi

Diana-sósorszesz

Borogassa, vagy kenegesse vele fájó testrészeit tisztán, vagy — ha így túl erős volna — kevés vízzel hígítva s a nem várt gyors hatás kellemesen fogja meglepni.

A fájdalmak szinte percek alatt enyhülnek és rövidesen egészen megszűnnek.

Kérdés: 1. Erdemes-e kiszáradnak dohányt termelni? 2. Mennyi szokott teremni egy kis holdon? (G. Gy., Megyes-egyháza.) — **Felelet:** 1. Erdemes, ha a dohánykertészességben kellő tapasztalattal vannak. 2. Egy kis (1000 négyzetögl) holdon teremhet 3—15 métermázsza nagylevelű, vagy 2—10 métermázsza kerti dohány. A beváltási ár a tenyészvidék, a fésülés és a minőség szerint nagyon változó. Például a debrői kerti dohány elsőrendű minőségért 228 pengő, a harmadrendűért 91 pengőt adtak. A közönséges muskotálydohány, elsőrendű 64, másodrendű 40, harmadrendű 24 pengő beváltási árt ért el az 1928. évben.

Kérdés: Rühös birkákat mivel lehet orvosolni? (O. J., Jász-alsósztyeggy.) — **Felelet:** Télen 10 százalékos karbol-, vagy kreosotolajjal kell kenni, a nyírást után pedig hetenkint fürdetni 2 százalékos kreolinos vízben. A fürdő langyos legyen s a fürdetés 3 percig tartson. Ugyanezeker alaposan fertőtlenítened (karbolos, kreolinos vízzel és forró luggal) az istálló is.

Kérdés: Lovam nyakán kihullik a sörény. Mit tegyek ellette? (K. J., Soly.) — **Felelet:** Valószínűleg elősködő okozta, bőrbaj volt az oka. Közlebbit csak állatorvosi vizsgálat tudna megállapítani. Az orvoszer az ok szerint változik s így — sajánálunkra, — nem ajánlhatunk orvosságot.

Kérdés: Hogy lehet Pesten a juhgyapjat megfontatni? (K. I., Tatasztyeggy.) — **Felelet:** A nagyobb pesti gyárak csekély mennyiségű gyapjat fonásra nem vállálnak. De Baranyán vannak kisebb fonóüzemek. Irjon pl. Weidinger L., vagy Flirész A. fonódnaknak Németboly községbe (Baranyam.).

Kérdés: A fagyott répa etethető-e vemhes tehénmel, vagy kocával? (F. B., Jásztelek.) — **Felelet:** Nem; elvetést okozhat.

Kérdés: 1. Melyik ló a legjobb könnyebb igára? 2. Melyik kukorica a legjobb fekete földbe? 3. Mikor kell kiültetni a télipóspóztát? 4. Mikor legjobb a rétet feltörni? (Sz. T., Ceglédbercel.) — **Felelet:** 1. A kis Nonius, vagy Gidran. 2. Lófogu tengeri. 3. Májusban. 4. Augusztusban felhántani és lehengerezni, ősszel újra mélyen szántani és tavasszal bevetni.

Kérdés: Mit tegyek a diótermelés férgessége ellen? (B. I., Békéscsaba.) — **Felelet:** Május végén és június végén a zölddiókat permetezze be 0.25 százalékos schweinfurti zöld, vagy Arzola-oldattal. A töményebb oldat lepörköli a levelet! Tehát óvatosság!

Kérdés: Mit tegyek, hogy a szilvám ne legyen férges? (E. Gy., Felsősztyeggy.) — **Felelet:** Május végén és június végén permetezze a szilvafákat 0.25 százalékos schweinfurti zölddel és levélhullás után a szilvafa aljának talaját ásvál jól fordítsa le. Ezzel a talaj felületén levő bábokat le tudja jofani.

Kérdés: Meggyfám mindig sokat virágozik, de termés nincs rajta. Mi az oka ennek? (B. F., Sávoly.) — **Felelet:** A termést elpusztítja a Monilia-gomba. Permetezze a fát május és június végén 1 százalékos bordói lével, lombhullás után pedig 2 százalékos bordói lével.

Kérdés: Mennyi terület kell törvényesen legelőül egy lónak, vagy tehénnek? (K. M., Örkényestur.) — **Felelet:** Ez a legelő minőségétől függ: 1/2—3 hold.

Kérdés: 1. Mibe kerül a szudáni fű magja? 2. Hány ére szőlő a vetés? 3. Lehet-e a lucernával vetni? (P. L., Boldogkőváralja.) — **Felelet:** 1. Egy kilogramm 1 pengő 60 fillérbe. 2. Májusban elvetve júliusban ad kaszálást és ezt követő 5—6 hétre egy sarjutaszálást. Csak egyévi növény. 3. Nem alkalmas arra, hogy lucernával együtt vesse.

Kérdés: 1. Kaphatok-e kedvezményes műtrágyát egy negyed holdon való burgonyatermesztéshez? 2. Mennyibe kerül a szudáni fűmag kilogrammja? 3. Édesapám ajándék címén adta házát, telkét és ingóságát az egyik gyermeknek. Megtámadható-e halála után az ajándékozás? (K. S., Rábagyarmat.) — **Felelet:** 1. Igen, forduljon a burgonyatermelési hivatalhoz (Földmívelésügyi minisztérium, V., Budapest, Kossuth Lajos-tér 11.). 2. Egy pengő 60 fillérért kapható a Mauthner Ödön-magkereskedésnél (Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.). 3. Erre a kérdésre pontosan csak akkor válaszolhatunk, ha részletesen megírja a tényállást.

Kérdés: Háboru alatt felterjesztettek kintüretésre. Közben megsebesültem és a kintüretést nem kaptam meg. Hol keressem most a kintüretést? (B. Sz. S., Makó.) — **Felelet:** Irjon a M. Kir. Hadtörténelmi Levéltárnak (Budapest, I., Bécsikapu-tér 2.) Egy-két hétig várjon kérelmével, mivel a bécsi katonai levéltárt átépítik és az átépítés tartama alatt nem adnak felvilágosítást. Ugyanis a vitéségi érvek adományozási iratai a bécsi közös katonai levéltárban vannak és a budapesti M. Kir. Hadtörténelmi Levéltár is onnan hozhatja el a szükséges iratokat.

Kérdés: Négyezernégyszáz korona hadikölcsönt jegyeztem a háboru első évében. Hova forduljak hogy segélyezésben részesítenem? (Hü olvasó Borsosbány.) — **Felelet:** Ezidőszertit csak az ötezer koronán felüli hadikölcsönjegyzők részesülnek segélyezésben. Várjon türelemmel, a közeljövőben valószínű, hogy az ötezer koronánál kevesebbet jegyzők is segélyezésben részesülnek.

Kérdés: 1. Mennyit ér az 1923. évi július 1-i ötezerkoronás takaréket? 2. Szomszédom a házam mellett félméter távolságban akódfát ültetett. Megtilthatom-e neki a faültetést? (K. S., Farád.) — **Felelet:** 1. Tekintettel arra, hogy a törvény a takaréketeket kivette az ártékelés alól, így betétje csak az ötezer papirkoronának megfelelő fillérértéket éri, azaz negyven fillért 2. Ha áthajló lomb Önnek kárt okoz, úgy kérheti annak lenyenesését.

Kérdés: 1. Földjeim a várostól igen messze fekszenek, úgy, hogy a trágyát télvi idején egyszerre szoktam kihordani. Hogyan helyezzem el a trágyát? kupaokban, vagy pedig széjjel hordjam, hogy megtartsa hatóerejét? 2. Melyikben van több táper? egy métermázsza korpában, vagy egy métermázsza burgonyában? (K. Gy., Hajduböszörmény.) — **Felelet:** 1. A trágya téli kihordása sehogyan sem kívánatos, mert a korán kihordott trágya igen sokat veszít értékéből. Ha már másképp nem tudja megoldani a kérdést, akkor ajánlatosabb, ha egy esomóba rakja. 2. Egy métermázsza korpában.

Kérdés: 1. Vüldgkörüli utra szeretnék menni, hol kaphatnék pénzesélyt az uthoz. 2. Regényírással foglalkozom, hol értékesíthetem a regényeket? (D. I., Hajduböszörmény.) — **Felelet:** 1. Állami segítséget nem kaphat. 2. Regénykéziratot az egyes kiadóhivatalok vásárolnak. Ha jönnek találja, küldje be egyik regényét hozzánk, mi készséggel megbíráljuk.

Kérdés: Olesó rézdíjlel szeretnék vásárolni, hova forduljak? (P. J., Császártöltés.) — **Felelet:** Forduljon az illetékes mezőgazdasági kamarához.

Kérdés: 1. 1923-ban házhelyet igényeltem, előlegképpen ötszáz koronát fizettem be. A mérési költségét is tavaly májusban kifizettem, de a házhelyet még mindig nem kaptam meg, hova forduljak, hogy ügyemet gyorsabban elintézzék? 2. Mi az 1905. évi háromszáz korona mai értéke? (H. S., Rábasebes.) — **Felelet:** 1. Forduljon az Országos Földbirtokrendező Biróságához, Budapest, V., Klotild-u. 16. 2. Körülbelül háromszáznegyven pengő.

Kérdés: Mennyibe kerül egy kilogramm szudáni fű? (V. T. J., Hegyszentmárton.) — **Felelet:** Olvassa el K. S., Rábagyarmatnak szóló feleletet.

Kérdés: Hol van Budapesten az Iparosok Országos Szövetsége. (K. M., Mihályfa.) — **Felelet:** Az Iparosok Országos Központi Szövetsége központja Budapesten, V., Nádor-utca 22. szám alatt van.

Kérdés: 1. Mennyibe kerül a szudáni fűmagnak kilogrammja? 2. Négyen vagyunk testvérek. Szüleim még a háboru előtt egy házat az én és a bátyám nevére írtak. A másik két testvér szüleinek halála után ezt az intézkedést megtámadhatja-e? U. i. a földbirtokban egyenlő arányban osztoztunk. (12.387. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. A szudáni fűmag kilogrammja 1.60 pengő. 2. Testvérei szüleinek ezen intézkedését szülei halála után megtámadhatják, az esetben, hogy ha az egyébként örökölt ingatlanok értéke nem érné el a köteles rész értékét. Ez esetben a köteles rész kiegészítését követelhetik. Ha azonban köteles részüik teljes egészében fedezetet nyert a földbirtokban örökölt értékekkel, úgy ezt az intézkedést nem támadhatják meg.

Kérdés: Községünk vadászterületének a bérlője nagyon ki-mélte a nyulakat s ennek folytán azok rendkívül elszaporodtak. Télen pedig, minthogy élelmet nem találtak, a fák kergét rágták le s így a legtöbb kiszáradtak, különösen nekem, óriási károkat okoztak. Követelhetem-e és milyen uton káromnak megtérítését? (11.157. sz. előfizető.) — **Felelet:** A vadászterület bérlője önöknek semminemű kártérítéssel sem tartozik. Ezen a címen azonban joga van Önnek a vadászterület legközelebbi beherbeadásakor a vadászterület elvételét indítványozni a jelenlegi bérlőtől.

Kérdés: 1914. január 1-én 1400 K-t adtam kölcsön apósomnak, aki azt birtokba fektette s a birtoka azóta gyarapodott. Mit követelhetek most ennek fejében? (3393. sz. előfizető.) — **Felelet:** A békelbeli 1400 koronának teljes értékben való valorizálását követelheti Ön az illetékes járásbiróságnál, azonban legkésőbb f. évi április 1-ig, azért azt ajánljuk, hogy a keresetet ügyvéd által azonnal adja be a bíróságnál. A kérdéses összegnek aranyértéke 100 százalékban valorizálva kb. 1600 P.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

do aj

(Beküldte Polgár Lajos
Magyargencsről.)

2. Pontrejtvény.

L . s . a . f . i . l . a . i . z .
b . l . o . a . i . s . z .

(Beküldte Balázs Márton
Kötelekről.)

3. Névrejtvény.

Dezső, Áron, Róbert, Viktor, Károly, Endre, Rezső, Rudolf,
Tibor, Ulrik, Szilveszter, Eszter.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy drávamenti
falu nevét kapjuk.

(Beküldte Kollár Mihály Drávacereszturnról.)

4. Szórejtvény.

nyel **V** nem halt meg **A** angol

(Beküldte Hauck György Ormányból.)

5. Verses pontrejtvény.

T . d . d . i . v . r . g . f . l . n . k . ó . á . a .
T . d . d . i . j . s . g . l . l . k . i . á . a

(Beküldte Somogyi Istvánné Börcsről.)

6. Szórejtvény.

$\frac{1}{5}$ (- 1) **orvosí recept S**

(Beküldte Szily Mariska Baranyaszentlőrincről.)

7. Szórejtvény.

kovács úti nagy ajtó

(Beküldte Kramarics Ferenc Zsidáról.)

8. Pontrejtvény.

k . m . n . v . t . g . a . a .

(Beküldte Henczel Miklós Mikóházáról.)

9. Szórejtvény.

Hoch! A emberi lakás A
(A=A)

(Beküldte Endrődy Mariska Répceszemeréről.)

10. Kockarejtvény.

r	g	a	d
b	a	b	u
a	d	a	r
u	a	a	r

Attila testvére.

Szántatlan föld.

Emberi táplálék.

Déli nép.

(Beküldte Törzsök István Belvárdgyuláról.)

11. Pontrejtvény.

g . a . l . k . á . á . l . m . g . i . g . n .

(Beküldte ifj. Tóka József Berkesdől.)

12. Szórejtvény.

**Sok fa S veszteség bucsuszó
halfajta**

(Beküldte Gire József Homokszentgyörgyről.)

13. Szórejtvény.

sppojojnsó szalma

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

14. Pótlórejtvény.

— ó — rdő — tel — ő
— ke — óta — rnő — endre
— as — ü — ár — ör

(Beküldte Nagy Lajos Dunaremetéről.)

15. Pontrejtvény.

N . m . i . d . r . n . a
i . é . y . i .

(Beküldte Kakuja Mihályné
Ujkécskéről.)

16. Betű- és szórejtvény.

K st t
a
i

(Beküldte Faragó János
Jászárokszállásról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek
névsorával a 16-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését
tiz napon belül okvetlenül beküldeni sziveskedjenek, mert az
elkésve érkező megfejtők neveit nimes módunkban közölni.

A 10-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Leventeegyesület.** 2. Szórejtvény: **Képtelen-**
ség. 3. Szórejtvény: **Sírató.** 4. Szórejtvény: **Rajtat kívül nem**
szereket semkít a világon. 5. Szórejtvény: **Évzáró vizsga.** 6. Szó-
rejtvény: Szimpátiikus. 7. Pontrejtvény: **Gond az élet min-**
denütt. 8. Szórejtvény: **Színész.** 9. Pontrejtvény: **Az óra már**
éjféltre jár. 10. Szórejtvény: **Süt a nap.** 11. Szórejtvény: **Ha**
Isten velünk, ki ellenünk. 12. Szórejtvény: **Délelőtt.** 13. Pont-
rejtvény: Él magyar, áll Buda még! 14. Szó- és betűrejtvény: **Le-**
ventetábor (hibás!). 15. Szórejtvény: **Haragszik a rózsám.**
16. Pontrejtvény: **A fonóban szól a nóta.**

Helyesen megfejtették: Kiss Endre, Sántha Aladár, Farkasdy Jo-
lánya, Mohos Alojzia, Balogh Ila, Kovács József, Takács Mariska, Ba-
láti Márton, Vallyon Irma, Háber Irén, Preczner Magduska, Hege-
dus Erzsébet, Kirschner Jolán, Kozicz Ilonka, Takács László, Molnár
Kálmán, Fésüs Mariska, Gachal Annuska, Békefi László, Forgács Ger-
gely, Csikos János, Tóth Sándor, Ley Béla, Gyórfy István, Nagy M.
Imre, Ádám Sándor, Kazareczky Gyula, ifj. Bodri István, Benkő Kál-
mán, Kiss F. Lajos, ifj. Bordás Antal, Ottmai Piroksa, Lázár László,
Benke György, Bartus Antal, ifj. Cszimadia Károly, Farkas Ferenc,
Dián Gézáné, Skinta J. Ferenc, ifj. Szántó István, Szabényi Ilonka,
Buzás Antal, Badány Mária, özv. Kiss Sándorné, Mezőcsáti Gazdakör,
Paczolai Sándor, Mudlic Józsefné, Kerkapoly Erzsébet, Kurucz Ist-
ván, Sztraka Ferenc, Kovács Bálint, ifj. Szűcs M. Sámuel, Török
Gergely, Szily Mariska, Boeckay Olvasókör Hajdunánás, Sz. Balogh
Lukács, Péter Teruska, Elbert Mancsi, Gálfi Antal, Pogány János,
Kovács Juliska, Boa József, Sári Boriska, ifj. Tóka József, Kópács
István, Gedra Margit, ifj. Hável György, ifj. Harangzó Istvánné,
Tóth Ferenc, ifj. Papp Ferenc, Vidákovics Lajos, Kramarics Ferenc,
Kovács József, Szondi György, Torzányi Bözseke, ifj. Tadiacs János,
Szalay Sándor, Karlí Etuska, ifj. Benesik Illés, Tóki Pál, Somogyi
Istvánné, Bakos Joachim, Danis Vilmos, Füzli István, Nemeslazi
Nagy Lajos, ifj. Dombó Lajos, Ablonczay Dániel, Dombó Sándor,
Dombó Eszti, Ujváry Ferenc, Sebestyén Kálmán, Bugyis Máté, Her-
tel Mihály, Hanzséros Béla, ifj. Magócsi János, ifj. Papp Ferenc, Kar-
ner József, ifj. Ertler Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: **Dán Gézáné (Sütő), Dombó**
Sándor (Alsószuha), ifj. Papp Ferenc (Nagykorpád), Kiss F.
Lajos (Tiszaszentimre) és Vidákovics Lajos (Gyűrűs).

A 11-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők
és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A világ legjobb Harmonikái, Hege-
dűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgepei,
Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes
hangszerek itt a gyárban kaphatók. - Iskolai,
dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziessen javít.
Legjobb hurok. Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértősen szerel.

A HOLT KÉZ.

BÜNÜGYI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(7-ik közlemény.)

— Ugye, nem várokattattuk meg, drága Francine — szolt mosolyogva Lucien Crooks, miközben félénken kémlelte a nő arcát, hogy nem olvas-e le róla valami neheztelésfélét.

— Nem is tudtam, hogy ön is itt lesz, Mr. Trent — fordult a nő a másik férfi felé, — Lucien egy szót sem említett önről. Pedig ugyálszák, önre vártunk idáig. Kérem, Lucien, csengessen, mert meghalok szomjan.

A szeme megesillant a sárgálló alkonyatban és finom arcéle itt a pavillon félhomályában szinte belesimult a lebukó nap csodálatos színeibe. Lábat keresztbe tette egymáson s a lehetőfinom selyemharisnya még csak jobban hangsúlyozta szépségét. A legünnepeltebb színésznők közé tartozott Francine Dubois, aki néhány év előtt még mint kis elárúsító lány álmában sem remélte, hogy ilyen magasba lendül a pályája. A két férfi vágyakozó szemmel nézte, amint kényelmesen hátradólt a kényelmes gyékénykarosszék, n és csak pár pillanatnyi szünet után törte meg a csendet Harold Trent:

— Nos, kedves Francine, mit szól az újabb fejleményekhez? Lucien már biztosan megmondta önnek és mi is megtárgyaltuk a dolgot. Lucien azt mondja, hogy ne várjuk be az eseményeket, hanem mi magunk jelentsük Webbsnek a történeteket. Ez az átkozott Randall ezzel a számarssággal könnyen bajt csinálhat és ha minden a legjobban megy is, itt van még Webbs, aki nem fog napirendre térni egykönnyen a dolgok felett.

— Ugyan, Trent, — szolt közbe a nő — hagyja már abba ezt a siránkozást. Tudhatná jól, hogy az ilyesmi nem megy olyan könnyen, mint ahogy azt cigaretta és szivar mellett az ember elképzeli. Webbs legyen nyugodt, ő meg fogja kapni a terveket és a többi a mi dolgunk, meg a Randallé. . .

— Esküszöm, hogy Francine a legokosabb köztünk — vágott közbe Crooks, — ő sokkal józanabban látja a helyzetet és nem rémülődik feleslegesen, mint ön. Nem azok neki egy hetet és kezünkben lesznek az iratok. Randall vakmerő ugyan egy kicsit, de azért nagyon ügyes ember. Azt a legelső dolgot Burtonnal remekül csinálta. És mit szól a halott kezeihez? Hahaha! Hahn még most is sápadozik egész bizonyosan. Ördögi fickó ez a Randall, aki előtt nincs lehetetlenség. Hahn pedig egy buta fickó, aki rég megérett arra, hogy egyszer alaposan felsüljön. Hát majd most. . .

A pincér hozta Francine pohárka likőrjét s egy tálcán az esti lapokat. Trent szórakozottan nyult az egyik után, de alig nyitotta szét a lapokat, ajka elfehéredett, amint olvasni kezdett. Crooks ijedten ugrott fel, amint azonban az újságot megpillantotta, ő is elvesztette előbbi nyugalmát. Az első oldalon hatalmas cikk állott s már a címe elárulták, hogy ezuttal komoly a két férfi rémülete:

Letartóztatták a Burton-ügy két gyanúsítottját.

Szenzációs részletek az *East Side rejtelméből*. — *Izgalmas kihallgatások a rendőrségen.*

Trent kezéből kihullott az újság:

— Lásna, Crooks, még sem kell ugy lebecsülni azt a Hahnt. Most került felül és ki tudja, nem ő lesz-e a végleges győztes?

VII.

Hadüzenet.

— Kedves Bill, ráér ma este?

— Ó, hogyne, kedves Mary, de csak úgy nyolc óra

felé. Egy ügyfeletem várom, de nem fog sokáig tartani.

— Akkor jöjjön át hozzánk egy kicsit. Itt lesznek Jamesonék is. De siessen. . .

— Igyekeznem fogok, kedves Mary s ha minden jól megy, másfélórán belül ott leszek. Ha valami késleltet, akkor és hívom fel telefonon.

— Hát csak ne késsen, Bill. Isten vele.

— Isten vele, Mary.

Bill kissé komor arccal tette vissza a telefonkagylót. Éppen indulófélben volt a megbeszélte találkozásra, amikor Mary felhívta.

— Nehéz lesz ez a mai esti látogatás, — gondolta magában. — Eh, dehiszen még csak hét óra. Kilencig biztosan tul leszek az egészen.

De azért bosszantotta a telefonhívás. Hát ha mégsem tud elmenni és Maryt sem tudja majd értesíteni? Ez pedig nagyon valószínű.

— Ejnye, csak nem vagyok szerelmes ebbe a lányba? — dűnyögte magában. — Hiszen olyan régen ismerem és ez még sohasem jutott az eszembe. Nem szabad érzélségnek lennem, mert most aztán igazán szükség van a józanságra. Eh, majd elmulik.

Kedvetlenül és elmélázva lépett ki az ajtón és észre sem vette, hogy — kiért az utcára. De hiába igyekezett menekülni a gondolatai előtt. Mary neve, kedves és szelid alakja egyre ott imbolygott az agyában és sehogyssem sikerült a gondolatait elterelni a lányról. Az egyik utca-kereszteződésnél majdnem nekiment egy autónak és ez azután észretéritette.

Már alkonyodott és egymásután gyultak fel a lámpák az utcán. A vakító villanyreklámok tarka színeiben pompáztak a hatalmas felhőkarcok s a világváros óriási arányai még inkább kibontakoztak a járkelök előtt. A friss tavaszi szél szinte felvillanyozta az elkedvetlenedett mérnököt, aki pár perc mulva ismét a régi kedélyhangulatban rötta az aszfaltot és kíváncsian gondolt a ma esti találkozás elé.

Észre sem vette és már ott is volt a Strand-színház előtt. A pár évtizeddel ezelőtt épült színház egyike volt Newyork legelőkelőbb szórakozóhelyeinek. Minden este zsufozásig megtelt előkelő közönséggel s ilyenkor előadás előtt valóságos népvandorlás indult meg ide a város minden pontja felől. Watson megállt az egyik oszlopnál, felállt a lépcsőkre és körülnézett az emberforgatagban. De alig mult el egy pár pillanat, valaki megállt mellette és gyengédn megérintette a vállát. Egy elegáns, szakállas és szmokingos ur állt előtte és halkan odaszolt hozzá:

— Kedves Mr. Watson, menjünk talán pár lépést távolabb, ahol nyugodtabban beszélgethetünk. Talán a Boulding House felé. . .

Előre ment és Watson szóltanul követte. Amint kissé ritkult az embertömeg, a szakállas odafordult a mérnök-höz:

— Biztosra vettük, hogy eljön. Ugy gondolom, könnyen meg fogjuk érteni egymást, hiszen mind a ketten ugyanazt akarjuk. Nekünk a birtokunkban van egy tárlalmány, amit nem tudunk használni, mert nem ismerjük a titkos írás kulcsát. Önnek viszont megvan a titkos írás kulcsa, de hiányoznak hozzá a tervek. A dolog világos. Értsük meg egymást, uram és ön nem fogja megbánni.

— Hogy érte ezt, uram? — szolt közbe Watson. — Nem egészen világos előttem, mit akar!

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

VÁSÁR ÉS PIAC

Félreértés.

Balázs gazda beteglátogatóban volt Fürtös szomszédnál.
— No, Elek, hogy vagy? — kérdi a beteget.
— Hát kissé rosszul, agyon kinez ez az átkozott köhögés.
Most az asszony kamilla-teát főzött, azt mondja, ez majd használnál.

— No, ezt eltalálta a szomszédasszony, valóban kitűnő szer. Még az állatoknál is sikerrel használható.

Kati néni írul-pírul a dícséret alatt és szerényen felel:

— Hát éppen azért főztem én is, szomszéduram.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérről.)

Leventeóra alatt.

Oktató: Hogy hívnak a rajban egy embert?

Levente: Dolgozó méhnek — hangzik a biztos felelet.

(Beküldte ifj. Mészáros József Kisvarjasról.)

Magyarzat.

— Apukám, mi az üzlet?

— A másiknak a — pénze.

(Beküldte Nagy Imre Pálmonostoráról.)

Gondosság.

Szobalány: Jaj, nagyságos ur kérem, az öreg nagyságos asszony lenyelt egy tüt, tessék hamar az orvost hívni.

Vő: Az anyósom? Hogysne! Az orvos legalább öt pengőbe kerül, a tű meg egy fillérbe, hadd vessen inkább oda a tű.

(Beküldte Molnár Gábor Tivadarról.)

A kiesi pohár.

Egy pohárka bort kapott a cigány.

— Jó-e? — kérdi tőle valaki.

— Jó ám! Látszik, hogy öreg. Hanem a pohár még — fiatal kölyök.

(Beküldte Orosz János Sajóvamosról.)

Kardos asszony.

— Mit szólt a feleséged, hogy tegnap reggel négy óraker mentél haza?

— Nem tudom. Még mindig nem — fejezte be.

(Beküldte Weszely Mihály Cserháthalapról.)

Oh, ez a házasság...

A férj: Bárcsak valami hülye megkérte volna a kezedet. mielőtt hozzám jöttél.

A feleség: Megkérte, drágám.

A férj: Bárcsak hozzámentél volna.

A feleség: Hozzámentem, drágám.

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

Félreértés.

Ujvári Gábor uramat sokat hajkurászták hol ennek, hol annak a paragrafusnak a vétsége ellen. Egy alkalommal a királyi ügyész hosszu és erős beszéd kíséretében kérte a súlyos megbüntetését. Ujvári uram egy darabig csak hallgatta, majd magából kikelve odaugrott ügyvédje elé és dühösen ezt kiáltotta neki:

— Beszélj már pupák, te is!

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Nagy gond.

Egy kislánytól kérdik:

— Van-e édesapád?

— Igen, — felel a kislány — de nem tudom melyik, mert anyus minden bácsinak azt mondja: pá apuci.

(Beküldte Koloszar Ferenc Répceszemeréről.)

Mén ez a ló?

Egy tanyai atyafi bevezette csődörét a lóvizsgára. Az állatorvos megkérdi tőle:

— Mén ez a ló, bácsi?

— Megy ez, orvos ur, ha muszáj neki, — hangzik a furesza válasza.

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

Gyermekeség.

— Mama, — mondja a kislány az anyjának — két szál ósz hajad van.

— Ez azért van, mert mindig olyan rossz vagy.

— Hát akkor te lehetnél csak rossz gyermekkorodban! A nagyamának ugyanis minden szál haja ósz.

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlórol.)

(Fővárosi árak március hó 26-án.)

Gabonatözsde. Készdrupiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.35—25.55, 78 kg-os 25.60—25.80, 79 kg-os 25.90—26.00, 80 kg-os 26.05—26.15, felsőtiszai 77 kg-os 25.10—25.30, 78 kg-os 25.35—25.55, 79 kg-os 25.65—27.75, 80 kg-os 25.80—25.90, fejméregyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.80—25.10, 78 kg-os 25.15—25.35, 79 kg-os 25.45—25.55, 80 kg-os 25.60—25.75, pestvidéki 77 kg-os 24.90—25.10, 78 kg-os 25.15—25.35, 79 kg-os 24.45—25.55, 80 kg-os 25.60—25.75. — *Rozs* pestvidéki 23.10—23.20, más 23.10—23.20. — *Árpa* elsőrendű 26.25—26.50, közép 26.00—26.20, sörárpa felv. 28.00—28.75, egyéb 27.00—27.50. — *Köles* 29.00—29.50. — *Zab* elsőrendű 25.85—26.25, közép 25.35—25.65. — *Tengeri* tiszai 29.50—29.65, egyéb 28.35—28.50. — *Korpa* 19.00—19.25 pengő métermázsánként. — *Határidőpiac:* Buza májusra 25.26—25.28, októberre 25.79—25.80. — *Rozs* májusra 23.60, októberre 23.61—23.62. — *Tengeri* májusra 28.52—28.54, júliusra 28.40—28.42 pengő métermázsánként.

Magpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Az előző heti élénk forgalom változatlanul tart, sőt oly nagy mérvet öltött, hogy egyes magfélénél máris pótlásról kell gondoskodni. A kereslet minden gazdasági magra kiterjed, kenyhakeríti és virágmagvakra is tömegesen érkeznek a rendelések. *Lóheremag* az elmúlt héten élénk kereslet mellett változatlan áron kerül forgalomba, a készletek a még várható szükségletet fedezni fogják. *Lucernemag.* Világos, szép minőségű kevés kerül piacra, a külföldi továbbra is igen élénken érdeklődik e cikk iránt és több tétel került eladásra emelkedő árak mellett. *Takarmányrépamag* iránt rendkívül élénk érdeklődés mutatkozik. Külföldön az árak oly magas szintre emelkedtek, hogy az itteni jegyzésekkel nincsenek arányban és az utánpótlás a belföldi jegyzések mellett lehetetlenné vált. Egyes fajokban máris hiány mutatkozik és valószínű, hogy a készletek nem fedezik majd a még várható szükségletet. *Tavaszi búkköny* változatlanul szilárd. Fokozott mértékben keresik a *muhammagot* és *kölest*, mely cikkek ára is emelkedő irányzatot követ. — *A Magyar Magkereskedő Országos Egyesületének* hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyers-árúrt, Budapest: lóheremag 130—150, lucerna 130—150, fehérhéra 150—170, nyulszapuka 130—145, baltacim 58—62, tavaszi búkköny 41—42, napraforgó, fehér 50—52, napraforgó, vegyes 27—28, vörös köles 32—34, fehérköles 70—72, muhammag 80—82, csillagfürt, fehér 25—26, mustár, fehér 50—55, Viktória borsó 40—45, Express borsó 40—50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 46—56, duplanullás finom tészaliszt 40—44, nullás 40—44, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 36—38, nullás rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmánypiac. Árpa korpa 23, borsókörpa 23, buzakonkoly 21.25, buzakarpa 19.75, buzatakarmányliszt 23, gabonamoslék, száritva 28, konkolydara 22.25, köleshég darálva 13, lenmagpogácsa 33, napraforgópogácsa 28.50, repecpogácsa 25, répszelelt, száritott 19.50, rozskonkoly 21.25, rozskörpa 20.25, szójababpogácsaliszt 36, tokmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 16—18, másodrendű 6 13—13.50, harmadrendű csomagolásra 7—12.50, muharzséna 18—19.50, lucernaszéna 19—20, lóhereszéna 17, alomszalma 5—5.50, másodrendű 3.80—4.80, zsupszalma elsőrendű 6 7 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya 26—27, nyári Stockeraui 28, őszi rózsaburgonya 20—23, Ella-burgonya 17—19, Wohltmann-burgonya 12—13.50, fehér burgonya 13—14 pengő métermázsánként.

Szurómarhavasár. Élő borjú, belföldi szopós elsőrendű 1.30—1.40, kivételesen 1.44, másodrendű 1.06—1.24, élő bárány —95—1.30, kivételesen 1.40 pengő kilogrammban.

Tenyészmarhák és jármosok. Élősulyban. Elsősorú belföldi jármosok (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.92—0.96, 1½—2 éves úszók 0.90—0.94, 1½—2 éves tinók 0.92—0.96, friss fiatal fejstehen 1.40—1.50 pengő kg-ként.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 40—115, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 340—625, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 200—600, alárendelt minőségű lovak 24—200, vágólovak 20—130 pengő darabonként.

Vágómarhavasár. Őrök legjobb minőségű 90—105, középminőségű 72—88, gyengébb 50—70, bika legjobb minőségű 92—102, középminőségű 82—90, gyengébb 70—80, tehén legjobb minőségű 84—104, középminőségű 58—82, gyengébb 40—56, bivalyok 40, növedékmarha 60—92, kieszentosni való marha 30—40 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 126—148, közepes 152—168, nehéz sertés 172—180 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapja. A londoni gyapjuaukcio további folyamán német és francia vásárlók jelentékeny mennyiséget vettek és ennek következtében kedvezőbb megítélés jutott felszínre. Az árvesztesség, amely az aukció kezdetén 5—10 százalékot tett ki, 3—7 százalékra csökkent.

A hazai piacon szintén barátságosabb a hangulat, azonban az öngyapju irányzata és az árak továbbra is változatlanok. Az új gyapjuüzlet kisé megelégnék, eredeti merinói gyapjuért körülbelül a tavalyi árakat ajánlják, egyéb fésűs- és szövetgyapjuért pedig a tavalyi áraknál körülbelül 10—15 százalékkal kevesebbet.

Nyersbörpiac. *Marhabőr.* Fizettek tarka okor- és tehenbörökért 35 kg-ig 1.50 P-t, 49 kg-ig 1.30 P-t, 50 kg-on felül 1.20 P-t. Magyar börökért 35 kg-ig 1.40 P-t, 49 kg-ig 1.20 P-t, 50 kg-on felül 1.10 P-t. Bikabörök 35 kg-ig egy árban káltak el a marhabörökkel. 35-50 kg-ig 20 százalékkal, 50 kg-on felül 50-40 százalékkal olcsóbbak voltak. Dunántuli marhabörök 60, duna-tiszaközi 1.55, tisztult 1.40 P-t kg-ként sémtesen mérve. Pittling iránt gyengébb az érdeklődés. — *Borjubőr.* A kereskedelmi forgalomban kisebb üzletkötések fordultak elő és budapesti végétásu borjubörökért 2.90-3, prima vidéki árúéért 2.70-2.80 P-t fizettek. A silányabb árú megfelelően olcsóbb. — *Lóbbörpiac* üzletlen. Mészárosbörök Budapesten 220 cm-en felül 22-23, vidéken 21-22, kereskedelmi árú ab vidék 220 cm-en felül 22-21, 200-220 cm-ig 18-19, 180-200 cm-ig 15-16, prima száraz 15-16 P darabonként. — *Juhbőr.* A kereskedők változatlanul 1.85-1.95 P-t fizetnek. A goromba gyapjas juhbörök ára 2.25-2.30, míg irháért a brezovaiak 14-14.50 csekoronát fizetnek. — *Báránbőr.* A vágóhidon a fehér merino báránybörökért 5.50-5.60 pengőt fizetnek. A kereskedelmi forgalomban a fehér merino báránybörök ára 9-9.50, míg a goromba és tarka 50-55 százalékkal olcsóbb. A smánsi tájékoztató ára 40-50 fillér kg-ként. — *Kecskebörökért* és héberlingekért vegyes tételekben 4.50-5 pengőt fizetnek. — *Gidóban* kis tételek kerültek piacra 1.30-1.50 pengős áron.

Husvásár. *Marhahús a nyílt piacokon:* Vesepecsenye, tisztított 400-560, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérspecsenye, gömbölyű felsál 200-320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160-300, gulyásnak való 120-160 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felsejelelt comb 360-480, sütnivaló 200-360, pörköltnek való 180-260 fillér kilogrammonként. — *Juh- és báránghús:* Juhscomb 180-240, gerinc, lapocka 140-180, pörköltnek való 120-160, báránghús hátulja 240-320, eleje 180-260 fillér kilogrammonként. — *Sertés-hús:* Friss karaj 240-360, friss comb, tarja, lapocka 240-300, friss oldalas 216-260, kocsonyának való 120-160, vese velővel 200-280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 280-370, olvasztani való szalonna 210-230, sózott kenyérszalonna 220-260, füstölt 240-280, hárj 230-250, zsíros tepertő 200-240, helybeli sertészsír 230-248 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300-550, csirke 240-400, káppan 400-900, ruca 700-1200, lud 800-2000, pulyka 700-1200 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 250-350, csirke 360, káppan 280-350, hizott ruca 280-350, sovány 260-300, lud, hizott 280-400, sovány 260-280, pulyka, hizott 260-320, sovány 230-260, ludmáj 600-1600, ludzsír és hárj 300-500, ludaprólék 200-300 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 12-18, főzhetőjás 10-15 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Fácán darabja 400, fogoly darabja 230 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 560-700, csuka 240-400, ponty 240-340, kárász 140-160, compó 180-220, apró kevert hal 100-140 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 38-44, lefőlözött 16-20, yoghurt 100-170, tejszín 350-360, tejföl 180-220, centrifugált teavaj, tömbben 500-580, 10 dkg-os csomagolásban 560-640, főzövaj 440-500, szedett vidéki vaj 420-480, tehéntúró 100-120, sovány tehéntúró 60-80, juhtúró 320-360, keverttúró 240-320, hazai ementáli sajt 500-640, hazai trappista 340-440 fillér kilogrammonként.

Száraz főzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 90-140, hántolt egész borsó 96-140, feles 86-130, fehér, aprószemű bab 85-140, nagyszemű 100-180, színes 80-130, finom árpkása 80-120, durva 64-90, tojásos tarhonya 120-140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 30-46, petrezselyem kilogrammja 40-90, zeller kilogrammja 50-100, geszifalt kalarabé kilogrammja 60-100, kevert zöldség 50-80, makói vöröshagyma 30-38, közönséges vöröshagyma 20-34, fokhagyma kilogrammja 50-90, dughagyma 60-120, cékla 30-50, hazai fejeskáposzta, 40-60, kelkáposzta 50-90, vöröskáposzta 40-60, savanyított káposzta 56-68, rózsaburgonya 28-36, közönséges 12-22, kifli 36-45, tömör csiperkegomba 300-600, szárított gomba 2800, fekete retek 40-90, ceetes ugorka 160-220, vizes 120-140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120-220, sóska 480-600, tisztított paraj 80-260, főzött paradicsom literje 110-120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100-120, közönséges 60-160, hazai aszaltalma 70-140, szilvaiz 120-160, gyümölcsiz 140-360, télire eltett szőlő 180-220, nagy papírhéjú dió 120-160, keményhéjú 90-140, dióbel 40-560, héjazott mogyoró 340-460, főzött mandula 600-880 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600-760, felédes, gulyás 500-600, rózsapaprika 350-500, erős 250-320, kereskedelmi 190-240, kék mák 150-180, közönséges 120-140, pergettett méz 240-260, házi szappan 150-160, közönséges háziszappan 100-140 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereknént 9-10, édes nemespaprika kg-ként 4.90-5, felédes paprika kg-ként 4.50-4.60, rózsapaprika kg-ként 3-3.10, másodrendű paprika kg-ként 1-1.40, harmadrendű paprika kg-ként 0.50-0.70 P. — *Kalocsán:* Édesnemes paprika kg-ként 4.90-5.10, rózsapaprika 3.10-3.30, másodrendű paprika 1.50-2.40, harmadrendű paprika 0.60-0.90; csövespaprika kg-ként 2.80 pengő.

Papiac. A kenyérgyártásban általános drágulás következett be a szomszédos termelői államok áremelésé folytán, amely 5-8 százalék között mozog. *Keménybúza* a forgalom minimális, az árak azonban eddigi színvonalukon tartoznak. *Tújszárban* a száraz készletek nagyjában elfogytak, az árúért élénk kereslet folytán valamivel magasabb árakat fizetnek. Árak: belföldi száraz búkkushárj 225-260 pengő, erdélyi árú 236-260 pengő, szlovenszkói tűzifa 1300-1680 csekorona vagononként.

Szesz és szeszitalok. A kicsinybeni forgalomban finomított és denaturált szeszben volt promp leszállításra élénk a kereslet. A gyümölcspálinkázásban a kereslet e héten főleg új töröklyében volt élénkebb és 3.80-4 pengőig kelt el több nagyból tétel. *Szilvórium* (új, nyári árú) 4.80-5, *kék árú* 6-6.20, *dorpatart* 4.80-5 pengőig termelői állomáson, 10.000 literfokonként + 2 százalék forgalmi adó.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára 1929. március hó 26-án. Az első szám az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27.77 (27.92); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.10) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* csekorona 16.94 (17.02); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.50 (22.70); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.39 (3.43); olasz lira 30.10 (30.35); osztrák schilling 80.45 (80.80) fillér.

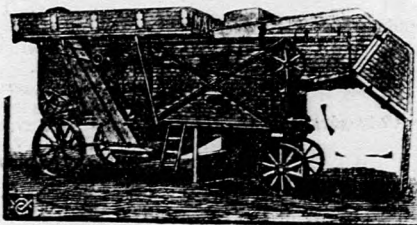
Arany- és ezüstpénzek. 20 koronás arany 23.10 (23.80). Ezüst 1 koronás 0.425 (0.435). Ezüst régi forint 1.15 (1.20). Ezüst 5 koronás 2.16 (2.32). Színarany kg-ja 3830 (3860). Színezüst kg-ja 104 (105.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Legjobb! Legtartósabb! Legtökéletesebb!
az államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép.

Nagy teljesítmény mellett, szemvesztéség nélkül placképes gabonát szolgáltat

**Gőz-, benzín- és szivó-
lokomobilok, löhere-
fejtők és kazalozók stb.**

TRAKTOROK

és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legkiválóbb gyártmányú mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron vannak.

Árajánlatokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál!

M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V. kerület Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság Vilmos császár-ut 32.